

Лекція 6

Екологічні документи дозвільного характеру щодо водокористування та надрокористування

Інформаційні джерела

- Офіційний портал ВРУ. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua>.
- Он-лайн консультант еколога підприємства. <https://ecologiya.com.ua>.
- Офіс сталих рішень. <https://ukraine-oss.com>.
- Портал е-послуг Держводагентства <https://e-services.davr.gov.ua>.
- Державний геологічний портал
<https://nadra.gov.ua/entrance>

Питання до розгляду

- Дозвіл на спеціальне водокористування.
- Нормативний розрахунок водокористування та водовідведення, обґрунтування потреби у воді.
- Розробка індивідуальних поточних норм (технологічних, балансових) водоспоживання та водовідведення.
- Розробка проектів гранично допустимого скиду (ГДС) у разі скиду забруднюючих речовин у водні об'єкти. Розробка проекту гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами.
- Отримання ліцензії на право провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та (або) водовідведення.
- Портал електронних послуг Державного агентства водних ресурсів України.
- Державний облік водокористування.
- Електронний кабінет надрокористувача.
- Дозвіл на користування надрами.
- Розробка паспорта на свердловину. Відновлення паспорта на артезіанську свердловину. Супровід будівництва артсвердловин від проекту до отримання дозволу на спеціальне водокористування. Організація складання паспортів артезіанських свердловин.

1. Дозвіл на спеціальне водокористування

Про затвердження форми дозволу на спеціальне водокористування та форми нормативного розрахунку водокористування і водовідведення Мінприроди України; Наказ, Форма типового документа, Дозвіл від 23.06.2017 № 234

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0887-17#Text>

Дозвіл на спеціальне водокористування

- Підприємство, установа, організація, що здійснює діяльність у сфері водокористування, повинні отримати відповідний дозвіл від Державного агентства водних ресурсів України. Дозвіл на спеціальне водокористування є обов'язковим для водокористувачів, що використовують воду в об'ємі від 5 кубічних метрів на добу.

Як отримати і
що для цього
потрібно

Державне агентство
водних ресурсів України

Територіальні органи
Державного агентства
водних ресурсів України

Як замовити послугу

- Подати заяву на отримання послуги заявник може особисто або через законного представника, шляхом відправлення документів поштою (рекомендованим листом) чи заповнивши заяву на отримання послуги онлайн на сайті: <https://eco.mepr.gov.ua/services/dovzil-na-specialne-vodokoristuvannya>.

Хто може
звернутися

фізична особа,

юридична особа,

фізична особа-
підприємець

Документи, що необхідно надати для отримання послуги:

- Заява на видачу дозволу
- Обґрунтування потреби у воді з помісячним нормативним розрахунком водокористування і водовідведення
- Опис та схема місць забору води та скиду зворотних вод
- Нормативи гранично допустимого скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти із зворотними водами (з розрахунком на кожний випуск (скид) окремо)
- Затверджені індивідуальні технологічні нормативи використання питної води (для підприємств та організацій житлово-комунального господарства, суб'єктів господарювання, які надають послуги з централізованого водопостачання та/або водовідведення, житлово-експлуатаційних підприємств та організацій)
- Копія правовстановлюючих документів на водні об'єкти (для орендарів водних об'єктів)

Умови і випадки надання

- Порядок видачі дозволу на спеціальне водокористування здійснюється за заявою підприємств, установ, організацій, що здійснюють діяльність у сфері водокористування і є обов'язковим у разі використання води у в об'ємі від 5 кубічних метрів на добу.

Результат та способи отримання результату

- Дозвіл на спеціальне водокористування (у разі відсутності підстав для відмови)
- Лист про відмову у видачі дозволу (у разі наявності підстав для відмови)
- Отримати результати надання послуги заявник може особисто або через законного представника, поштовим відправленням на вказану при поданні заяви адресу (рекомендованим листом) чи на сайті: <https://e-services.davr.gov.ua/>.

Строк та
вартість
надання
послуги

Безоплатне
надання

30 днів
(календарні)

Підстави для відмови у наданні послуги

- Виявлення в документах, поданих суб'єктом господарювання або фізичною особою, недостовірних відомостей, невідповідності вимогам законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, довгостроковим прогнозам водогосподарських балансів
- Негативний висновок центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, чи центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, про можливість здійснення спеціального водокористування
- Подання неповного пакета документів, необхідних для одержання дозволу, згідно з визначеним цією статтею переліком
- Скаргу може подавати: оскаржувач, представник оскаржувача - [Окружний адміністративний суд](#)

У яких випадків строк дії дозволу дорівнює три роки

- Відповідно до п.6 Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування (постанова КМУ № 321 від 13.03.2002) короткострокове (на три роки) спеціальне водокористування встановлюється у разі: одержання водокористувачем дозволу на спеціальне водокористування вперше; скидання стічних вод у водні об'єкти; введення в експлуатацію після будівництва, розширення, реконструкції, реставрації, технічного переоснащення або капітального ремонту об'єктів, на яких провадиться діяльність із забору, використання води та скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти; наявності умов спеціального водокористування, визначених попереднім дозволом, не виконаних у повному обсязі, проте які можуть бути виконані протягом наступних трьох років; необхідності досягнення екологічних цілей, визначених планом управління річковим басейном в межах масиву поверхневих вод та/або масиву підземних вод конкретного району річкового басейну, в установлені строки; дефіциту водних ресурсів у межах відповідної водогосподарської ділянки для року (за даними водогосподарського балансу).

У яких випадках дозвіл на спеціальне водокористування отримувати не треба (ст. 48 ВКУ)

Нормативні документи, що регулюють надання послуги:

Кодекс Водний п.7 ст.14, п.9 ст.16,
ст.49

Закон України "Про Перелік
документів дозвільного характеру у
сфері господарської діяльності"
п.70 Переліку

Постанова КМУ від 20.08.2014
№393 "Про затвердження
Положення про Державне
агентство водних ресурсів України"
пп.3 п.4 Положення

Постанова КМУ від 13.03.2002
№321 "Про затвердження Порядку
видачі дозволів на спеціальне
водокористування та внесення змін
до постанови Кабінету Міністрів
України від 10 серпня 1992 р. N
459" п.2 Порядку

Наказ ЦОВВ від 23.06.2017 №234
"Про затвердження форми дозволу
на спеціальне водокористування та
форми нормативного розрахунку
водокористування і
водовідведення" п.1

Наказ ЦОВВ від 12.04.2018 №116
"Про затвердження форми заяви
для отримання дозволу на
спеціальне водокористування" п.1

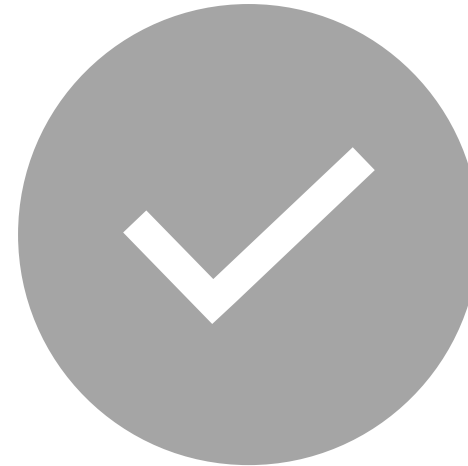
2. Нормативний розрахунок
водокористування та
водовідведення,
обґрунтування потреби у воді.

Нормативний розрахунок водокористування та водовідведення

ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПОТРЕБИ У ВОДІ,
НЕОБХІДНЕ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ДОЗВОЛУ НА СПЕЦІАЛЬНЕ
ВОДОКОРИСТУВАННЯ. ВІН ВИЗНАЧАЄ ОБСЯГИ ЗАБОРУ,
ВИКОРИСТАННЯ ТА СКИДАННЯ ЗВОРОТНИХ ВОД,
БАЗУЮЧИСЬ НА ГАЛУЗЕВИХ НОРМАХ, ТЕХНОЛОГІЧНИХ
ПРОЦЕСАХ ТА ШТАТНОМУ РОЗКЛАДІ, ЗАДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ
НЕРАЦІОНАЛЬНОМУ ВИТРАЧАННЮ РЕСУРСІВ.

ДОКУМЕНТ ОФОРМЛЮЄТЬСЯ ВІДПОВІДНО ДО [ВИМОГ](#)
[МІНПРИРОДИ](#) ТА Є БАЗОЮ ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ЛІМІТІВ.

Основні складові обґрунтування потреби у воді:

- **Виробничі потреби:** Розрахунок витрат води на технологічні процеси, обладнання, прибирання виробничих приміщень.
- **Господарсько-побутові потреби:** Витрати води на питні, санітарно-гігієнічні потреби персоналу (згідно з нормами ДБН).
- **Інші потреби:** Поливання територій, наповнення пожежних резервуарів тощо.
- **Водовідведення:** Обсяги зворотних вод, що скидаються у каналізацію або водні об'єкти (розраховуються як різниця між забором і втратами).

Алгоритм розрахунку:

Нормативний розрахунок водокористування і водовідведення (обґрунтування потреби у воді)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства екології та
природних ресурсів України
23.06.2017 № 234

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
21 липня 2017 р.
за № 888/30756

**НОРМАТИВНИЙ РОЗРАХУНОК
ВОДОКОРИСТУВАННЯ І ВОДОВІДВЕДЕННЯ
(ОБҐРУНТУВАННЯ ПОТРЕБИ У ВОДІ)**

Водокористувач _____ (назначення юридичної особи в записуваннях, що містять «EMPTY LINE»)

або притязанні, які в них по багаторічній фізичній особі, місці проживання)

Мета водоворестування _____
(параметр власних потреб та або

періода для потреб вторинних водокористувачів)

Наявність робочих пристроїв на водонапірних та гідротехнічних спорудах, їх тип

Наявність та характеристика устаткування для обліку використання вод

Інформація про узгодження водокористувачем з орендарем водного об'єкта можливості здійснення спеціального водокористування (стаття 51 Водного кодексу України)

Нормативний розрахунок водокористування
(окремо для кожного місця здійснення водокористування)

(тип та продуктивність водозабірної споруди, її віддалення до населеного пункту та водного об'єкта,

річків басейну річки вищого порядку або водокористувача, із системою

водосточання (водовідведення) якого отримано водот

Показник	Одинице виміру / кількість	Норми витрат (віднесені, втрат) на 1 тис. м ³ води / вм ³ води / втратами виробничий документ (підстава)	Загальний показник, м ³ /добу	Кількість ліній роботи на рік	Загальний показник, тис. м ³ /рік
Використання води на власні потреби, усього, у тому числі: на питні і санітарно-гігієнічні на виробничі на інші потреби (перелічити)					
Передача води, усього, у тому числі: населенню виробничим водокористувачам					
Втрати в системах водопостачання	Х				
Усього					

Нормативний розрахунок водовідведення*
(окремо по кожному випуску зворотних вод)

Випуск № _____
(місце складу у межах/за межами населеного пункту,

назва та тип приймача зворотних (стічних) вод.

спосіб очистки, потужність очисних споруд, тис. м³/рік)

Показник	Одиниця виміру / кількість	Норми витрат (включення витрат) на випуск м ³ добу / випуск м ³ добу / нормативний документ (підстава)	Загальний показник, м ³ /добу	Кількість днів роботи на рік	Загальний показник, тис. м ³ /рік
Возовивезення					

* У разі скидання зворотних (стічних) вод у водні об'єкти додаються нормативні розрахунки гранично допустимого скидання (ГДС) забруднюючих речовин із зворотними водами (з пояснювальною запискою) на кожний випуск (скид) окремо.

Помісячний нормативний розрахунок загальних показників водокористування і водовідведення

[illegible]

Відомості щодо природоохоронних заходів*

№ з/п	Перелік природоохоронних заходів	Термін виконання	Критерії (показники) досягнення результативності

* Природоохоронні заходи спрямовуються на охорону вод, зменшення ризика забруднення та забезпечення раціонального використання водних й інших природних ресурсів та повинні мати виокремлені критерії (показники) досягнення результативності й терміни виконання.

В.о. начальника Управління охорони земельних та водних ресурсів, начальник відділу охорони земельних ресурсів та надр

Ю.Т. Колмаз

Передача води, усього, у тому числі: населенню вторинним водокористувачам														
Водовідведення														
Втрати в системах водопостачання														

Загальні показники спеціального водокористування

Показник	Обсяги води за нормативним розрахунком		фактично за попередній рік, тис. м³/рік**
	м³/добу*	тис. м³/рік	
Забір води, усього, у тому числі: з поверхневих джерел (окремо для кожного джерела) з підземних джерел (окремо для кожного річкового басейну)			
Отримано від іншого водокористувача			
Використання води на власні потреби, усього, у тому числі: з поверхневих джерел: на питні і санітарно-гігієнічні потреби на виробничі потреби на інші потреби (перелічити) з підземних джерел: на питні і санітарно-гігієнічні потреби на виробничі потреби на інші потреби (перелічити) від іншого водокористувача: на питні і санітарно-гігієнічні потреби на виробничі потреби на інші потреби (перелічити)			
Передача води, усього, у тому числі: населенню вторинним водокористувачам (без використання) вторинним водокористувачам (після використання)			
Складання зворотних (стічних) вод, усього, у тому числі: у поверхневий водний об'єкт на поля фільтрації передача іншому водокористувачу у накопичувач у вигріб в інший приймач			
Використання води в системах водопостачання: оборотного повторного			
Втрати в системах водопостачання			

3. Розробка індивідуальних
поточних норм (технологічних,
балансових) водоспоживання та
водовідведення.

Індивідуальні балансові норми водоспоживання та водовідведення

документ, у якому розраховано максимально допустимі обсяги споживання води та утворення стічних вод при виробництві одиниці продукції або надання послуги в конкретних умовах виробництва.

враховують характер виробництва, склад сировини, якість вхідної та вихідної води, технологічні особливості, схеми водопостачання і каналізації, а також можливості очищення та повторного використання води.

Норма водовідведення

- максимальна кількість відведених стічних вод, що утворюються при виробництві одиниці товару чи продукції. Норма водовідведення визначається нормою водоспоживання та величиною беззворотніх втрат у виробництві.
- Індивідуальні балансові норми розробляються для визначення планової потреби у воді на підприємстві, встановлення лімітів забору та використання води, скидання зворотних вод, проектування систем водопостачання та каналізації, а також для контролю за використанням води та дотриманням екологічних вимог. Ці норми забезпечують раціональне, економічно обґрунтоване й екологічно безпечне використання водних ресурсів підприємством.

Нормативна
база

Водний кодекс України

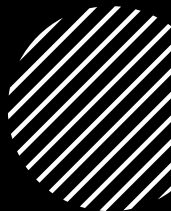
Закон України “Про охорону
навколишнього природного
середовища”

Галузеві методичні рекомендації
щодо розробки технологічних
нормативів використання води

Індивідуальні
балансові норми
водоспоживання
та
водовідведення
необхідні для
підприємств, які:

здійснюють спеціальне водокористування
відповідно до Водного кодексу України;

мають складні технологічні процеси з
водоспоживанням і водовідведенням;

планують реконструкцію або
модернізацію виробництва;

змінюють технології або обсяги
водоспоживання;

прагнуть оптимізувати витрати на
водокористування.

Серед таких
підприємств
можуть
бути:

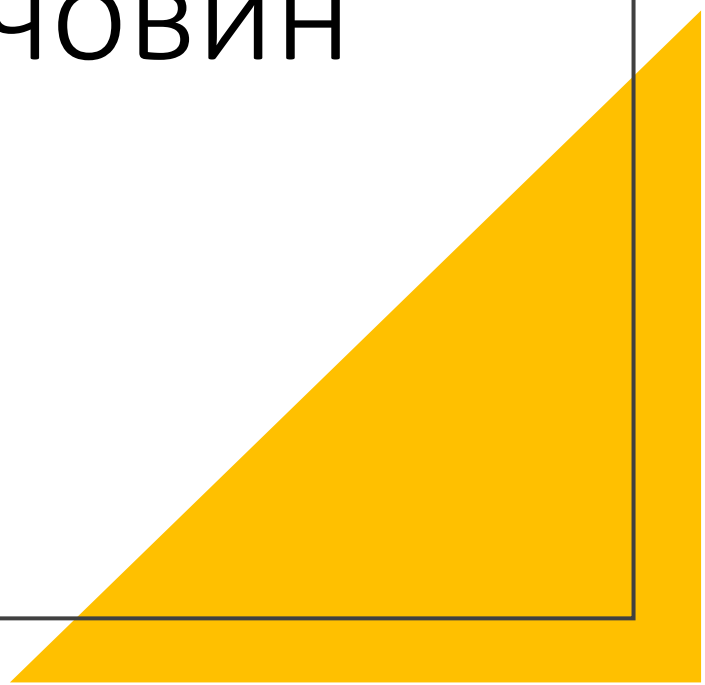
виробничі підприємства (харчова, хімічна, машинобудівна промисловість тощо);

водопровідно-каналізаційні господарства;

теплопостачальні організації;

заклади охорони здоров'я, освіти, готельні комплекси, торговельно-розважальні об'єкти тощо.

4. Розробка проектів гранично допустимого скиду (ГДС) у разі скиду забруднюючих речовин у водні об'єкти

Про затвердження Методичних рекомендацій з
розроблення нормативів гранично
допустимого скидання забруднюючих речовин
у водні об'єкти із зворотними водами
Міндовкілля; Наказ, Рекомендації, Нормативи
[...] від 05.03.2021 № 173

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0173926-21#Text>

1. До основних видів водокористування рекомендується відносити:

- питне і побутове водопостачання населення та харчових виробництв;
- господарсько-побутове використання водних об'єктів для оздоровчих та рекреаційних (купання, заняття спортом і відпочинку тощо) потреб населення (нормативи якості води для цього виду водокористування рекомендується поширювати на водні об'єкти або їх ділянки, які знаходяться в межах населених пунктів);
- рибогосподарське використання природних водних об'єктів (промислове добування риби та інших об'єктів водного промислу, збереження і природного відтворення їх запасів).

2. Норми якості води рекомендується досягати у створах (пунктах) водних об'єктів на певних відстанях від місць скидання зворотних вод або до місць водокористування. При скиданні зворотних вод такі пункти визначаються як контрольні створи (далі - КС).

- Найближчий до випуску зворотних вод створ, в якому на якість води водного об'єкта не впливає даний випуск, а також відсутні інші випуски зворотних вод на ділянці між ними, визначається як фоновий створ (далі - ФС).

3. При скиданні зворотних вод у водні об'єкти, які використовуються для господарсько-побутових потреб або рибогосподарських потреб, норми якості води або (у випадках природного перевищення цих норм) її природний склад і властивості рекомендується досягати на ділянках водних об'єктів у межах населених пунктів та на рибогосподарських ділянках, починаючи з контрольного створу, розташованого на відстані не нижче 500 м від місця скидання зворотних вод, а також на відстані 1 км вище від найближчого за течією пункту водокористування (водозабору для питного водопостачання, місця організованого відпочинку, території населеного пункту), а на акваторії водойми - в радіусі 1 км від пункту водокористування.

4. Створ, для якого розраховуються характеристики водного об'єкта (контрольний, фоновий, гідрометричний, гирловий), рекомендується визначати як розрахунковий (далі - РС).

5. Якість води водного об'єкта, що сформована природними процесами і впливом усіх джерел надходження домішок, за винятком джерела, для якого визначаються нормативи ГДС забруднюючих речовин, рекомендується приймати за фонову якість води.

До видів фонової якості води належать природна фонові якість води та розрахункова фонові якість води.

Якість води, яка сформована природними процесами за відсутності антропогенного навантаження або в умовах тривалого неінтенсивного впливу господарської діяльності на водозборі, що важко піддаються регулюванню (природна фонові якість води), рекомендується визначати для природних неконсервативних речовин (завислих, органічних і біогенних) та показників мінералізації за даними аналітичного контролю незабруднених антропогенною діяльністю ділянок водних об'єктів (у т.ч. об'єктів-аналогів) або наявних літературно-довідникових матеріалів по таких водних об'єктах.

Характеристики якості води, які рекомендується визначати (розраховувати) для прийнятих розрахункових умов, рекомендується приймати за розрахункову фонову якість води.

6. До характеристик, які рекомендується приймати для визначення умов скидання зворотних вод на період дії нормативів ГДС забруднюючих речовин, що розробляються (далі - розрахункові умови), належать гідрографічні, гідрологічні, гідравлічні та гіdroхімічні характеристики водних об'єктів, характеристики водозаборів, випусків зворотних вод, водоохоронні заходи. Розрахункові умови рекомендується визначати для найменшої (лімітованої) асимілюючої спроможності водного об'єкта-водоприймача та за умови дотримання нормативів ГДС забруднюючих речовин по інших випусках зворотних вод вище за течією водотоку чи в акваторії водойми.

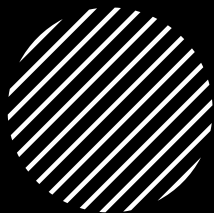
7. Спроможність водного об'єкта приймати певну масу речовини в одиницю часу без порушення норм якості води в контрольних створах (пунктах) водокористування (далі - асимілююча спроможність) рекомендується визначати з урахуванням процесів змішування, розбавлення і самоочищення домішок у водному об'єкті. Самоочищення враховується до рівня природної фонові концентрації речовини.

Найменша (лімітована) асимілююча спроможність водного об'єкта має місце у найбільш маловодні періоди (місяці), переважно, літньої і зимової межени маловодних років (95% забезпеченості), для яких рекомендується визначати розрахункові умови водоприймачів при розрахунку нормативів ГДС забруднюючих речовин.

1. Фактичну концентрацію речовини для оцінки фактичного складу зворотних вод рекомендується обчислювати як середньоарифметичне значення даних ряду спостережень за попередній та поточний роки із виключенням можливих нехарактерних даних.

2. Рекомендована вихідна для розрахунку нормативів ГДС забруднюючих речовин концентрація речовини у зворотних водах:

- середньоарифметичне значення концентрації речовини у зворотних водах, що не підлягають очищенню, якщо воно перевищує норму вмісту чи гранично допустиму концентрацію (далі - ГДК) для води водоприймача;
- характерне максимальне значення концентрації речовини у зворотних водах із всього ряду даних контролю, якщо вони не перевищують норми вмісту чи ГДК або не нормуються для води водоприймача у контрольному створі;
- нормалізоване значення концентрації речовини (проектне або довідникове значення концентрації, яке досягається після очищення на типових очисних спорудах) або найбільше її значення з усього ряду даних контролю, якщо вони менші за нормалізоване значення (для зворотних вод, що очищуються чи потребують очищення).

3. Максимально допустиму величину концентрації речовини за повного використання асимілюючої спроможності водоприймача на ділянці до контрольного створу (для кожного з лімітованих періодів року) рекомендується приймати за розрахункову допустиму концентрацію речовини у зворотних водах.
4. Прийняту для встановлення нормативів ГДС забруднюючих речовин допустиму концентрацію речовини рекомендується визначати як найменше значення серед вихідної для розрахунку та розрахункових допустимих концентрацій по лімітованих періодах (окрім випадку встановлення Сгдс для випусків зворотних вод з комунальних і прирівняних до них споруд повного біологічного очищення).

1. Нормативи ГДС забруднюючих речовин визначаються з метою поетапного досягнення екологічного нормативу якості води водних об'єктів, тобто науково обґрунтованих значень концентрації забруднюючих речовин та показників якості води (загальнофізичні, біологічні, хімічні, радіаційні) і санітарно-гігієнічних норм у місцях розташування джерел водопостачання та водокористування, для забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини та водних екосистем, досягнення/підтримання "доброго" екологічного та хімічного стану масивів поверхневих вод, а також "доброго" екологічного потенціалу штучних або істотно змінених масивів поверхневих вод.

- 2. Види діяльності, що належать до спеціального водокористування, право на здійснення спеціального водокористування та порядок видачі дозволів на спеціальне водокористування визначено статтями 48, 49 Водного кодексу України.
- 3. Нормативи ГДС забруднюючих речовин рекомендується визначати (розраховувати) для кожного випуску зворотних вод у поверхневі водні об'єкти із застосуванням методів, відповідно до додатка 2 до цих Методичних рекомендацій.

4. Порядок розроблення нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти та перелік забруднюючих речовин, скидання яких у водні об'єкти нормується, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 11 вересня 1996 року № 1100.

5. З метою недопущення нерівномірного (залпового) скидання забруднюючих речовин із зворотними водами, нормативи ГДС забруднюючих речовин рекомендується визначати у грамах на годину (г/годину). Нормативи ГДС забруднюючих речовин, перераховані в тонни на рік (ліміти у т/рік), застосовуються для обрахунку платежів, що справляються за фактичні обсяги скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти і не розглядаються як нормативи ГДС забруднюючих речовин.

6. Якщо фонові показники водного об'єкта по яких-небудь показниках систематично перевищують норми якості води (що підтверджується даними систематичних аналітичних замірів протягом останніх 12 місяців) і обумовлена господарськими факторами, які не піддаються регулюванню у термін досягнення нормативів ГДС забруднюючих речовин (наприклад, впливом господарської діяльності на водозбір), то нормативи ГДС відповідних речовин рекомендується визначати з урахуванням не погіршення фонові якості води водоприймача.

7. У випадках, коли фонові якість водного об'єкта по будь-яких показниках гірша за норми якості води і обумовлена природними факторами, нормативи ГДС відповідних речовин рекомендується визначати, виходячи з умови дотримання в контрольних створах (пунктах) природної фонові якості води, що сформувалася. Це відноситься, наприклад, до водних об'єктів з підвищеним вмістом у воді мінеральних солей, заліза тощо. До природних факторів формування якості води належать фактори, що не входять у господарську ланку круговороту води, яка включає скидання зворотних вод усіх видів.

Для речовин, по яких нормуються допустимі прирощення до природного фону (завислі речовини, мідь, фтор, алюміній та ін.), нормативи ГДС відповідних речовин рекомендується визначати за умови дотримання цих прирощень до природного фону.

- 8. При визначенні нормативів ГДС забруднюючих речовин із теплообмінними зворотними водами вимоги до їх складу доцільно визначати у вигляді допустимих прирощень до концентрацій цих речовин у воді, що забирається (отримується). Величини таких прирощень рекомендується визначати, враховуючи лише технологічні втрати води на випаровування. Але у разі скидання теплообмінних зворотних вод, що утворюються після використання води з іншого водного об'єкта (джерела), рекомендовано дотримуватись норм якості води у водному об'єкті, що приймає ці зворотні води.
- Якщо різниця максимальної (влітку) і середньої за рік витрат теплообмінних зворотних вод перевищує 20%, то визначення нормативів ГДС забруднюючих речовин із цими зворотними водами рекомендується проводити окремо для холодної половини року із середньою за рік витратою і для теплої половини року із максимальною середньомісячною витратою цих вод та із застосуванням осереднених для цих періодів року даних щодо якості води на водозаборі.

9. При скиданні води із штучних водних об'єктів під час облову риби, якість якої за аналітичними замірами не перевищує норми якості води для водоприймачів рибогосподарського водокористування, нормативи ГДС забруднюючих речовин рекомендується не розраховувати (окрім здійснення рибогосподарської діяльності у технологічних рибогосподарських водоймах), а визначати на основі аналітичних даних з урахуванням норм якості води для цих водних об'єктів.

При скиданні кар'єрної та дренажної води, якість якої за аналітичними замірами не перевищуються норми якості води для водоприймачів господарсько-побутового або рибогосподарського водокористування, нормативи ГДС забруднюючих речовин рекомендується не розраховувати, а визначати на основі аналітичних даних з урахуванням норм якості води для цих водних об'єктів.

- 10. При розробленні нормативів ГДС забруднюючих речовин із організованим стоком дощових і талих вод із забудованих територій населених пунктів і підприємств, який характеризується нерівномірністю витрат і складу та епізодичністю формування, вихідні для розрахунку нормативів ГДС забруднюючих речовин витрати і склад цих зворотних вод рекомендується визначати із застосуванням спеціалізованих нормативно-методичних документів (ДБН В.2.5-75:2013, ДСТУ 3013-95, ДСТУ 8691:2016). Розрахунок нормативів ГДС забруднюючих речовин рекомендується проводити на загальних підставах.

11. Для існуючих випусків зворотних вод до непроточних водойм (крім озер), де можливе накопичення забруднюючих речовин, допустимі концентрації речовин при встановленні нормативів ГДС рекомендується визначати на основі норм якості води для цих водних об'єктів.

- 12. Порядок скидання зворотних вод із накопичувачів у водні об'єкти визначено статтею 74 Водного кодексу України. Право на здійснення скидання зворотних вод із накопичувачів у водні об'єкти оформлюється на загальних підставах, відповідно до порядку, визначеного статтею 49 Водного кодексу України.
- Скидання рекомендується здійснювати за умови оперативного контролю та дотримання норм екологічної безпеки у контрольному створі водоприймача.
- 13. Скидання зворотних вод з плавзасобів водного транспорту здійснюється відповідно до законодавства, нормативи ГДС забруднюючих речовин при цьому не визначаються.

14. Для абонентів каналізаційної мережі комунальних підприємств чи інших вторинних водокористувачів нормативи ГДС забруднюючих речовин відповідно до законодавства не визначаються. Умови скиду цих стічних вод визначаються власниками (балансоутримувачами) каналізаційних мереж згідно з правилами приймання відповідно до законодавства.

- 15. При визначенні нормативів ГДС забруднюючих речовин їх допустимі концентрації на випусках зворотних вод водокористувачів рекомендовано приймати такими, що не перевищують розрахункові допустимі значення, прийняті вихідні значення та нормалізовані значення концентрацій, що досягаються при застосуванні типового (чи наявного на водовипуску більш передового) рівня очищення для даного виду зворотних вод (за винятком речовин, концентрації яких у процесі біологічного очищення зростають, наприклад, внаслідок перетворення амонію і частини органіки у нітриту і потім у нітрати), навіть якщо водний об'єкт дозволяє їх приймати із більшими допустимими розрахунковими концентраціями.
- Допустимі концентрації речовин у зворотних водах не доцільно визначати меншими за їх нормативні значення для водоприймача (за винятком випадків, коли фактичні концентрації речовин у зворотних водах систематично кращі за нормативні для водоприймача).

16. Обов'язки водокористувачів щодо дотримання встановлених нормативів ГДС забруднюючих речовин та лімітів скидання забруднюючих речовин встановлено статтею 44 Водного кодексу України.

- 17. При визначенні нормативів ГДС забруднюючих речовин для кожного з окремих випусків зворотних вод рекомендується враховувати вплив інших випусків на асимілюючу спроможність водоприймача.
- Однією з найважливіших концептуальних засад цього є застосування басейнового принципу визначення нормативів ГДС забруднюючих речовин, який передбачає розрахункове визначення впливу всіх випусків зворотних вод до гідрографічної мережі на якість води в усіх контрольних створах, що знаходяться нижче за течією (для водотоків) або поблизу чи в цілому (для водойм), з урахуванням видів водокористування і відповідних їм норм вмісту і ГДК речовин у цих створах, та оптимальний розподіл асимілюючої спроможності водних об'єктів між випусками зворотних вод водокористувачів.

Басейновий принцип
визначення нормативів
ГДС забруднюючих
речовин
рекомендується
застосовувати у таких
випадках:

- а) для басейнів малих річок та водойм у цілому;
- б) для ділянок басейнів середніх і великих річок та водойм із сукупністю близько розташованих випусків зворотних вод у межах ділянки між першим по течії місцем випуску та останнім створом повного змішування;
- в) для водокористувачів басейну в цілому при розробці басейнових водоохоронних програм та планів управління річковими басейнами, а також міждержавних басейнових екологічних програм, в яких передбачається дотримання заданих норм якості води в прикордонних створах.

18. Нормативи ГДС забруднюючих речовин рекомендується визначати без застосування басейнового принципу по окремих випусках зворотних вод (чи по окремих показниках) у таких випадках:

а) якщо у водному об'єкті в районі випуску зворотних вод за рахунок впливу антропогенних факторів, які не піддаються регулюванню, вичерпана вільна асимілююча спроможність по нормованих речовинах, що присутні у зворотних водах;

б) для розосереджених на значні відстані між собою окремих випусків зворотних вод у великі та середні річки і водойми, коли забруднюючий вплив носить локальний (ізолюваний) характер.

19. При скиданні зворотних вод у прибережні зони морів нормативи ГДС забруднюючих речовин рекомендується визначати з урахуванням умов розташування випусків зворотних вод:

а) для випусків зворотних вод у прибережні райони морів, які охороняються і оголошені заповідними або мають особливе державне значення, наукову чи культурну цінність і використання яких заборонено повністю або частково у встановленому законодавством порядку, нормативи ГДС забруднюючих речовин не визначаються, а водокористувачам рекомендується ліквідувати такі випуски або забезпечити відведення зворотних вод за межі вказаних районів;

б) для випусків зворотних вод у прибережні райони морів зі специфічними гідрологічними і незадовільними з гігієнічної точки зору санітарними, гідрофізичними і топографо-гідрологічними умовами, що створюють застійні явища або концентрування забруднень у прибережних водах, нормативи ГДС забруднюючих речовин рекомендується визначати на основі перенесення вимог і нормативів для зони санітарної охорони безпосередньо на зворотні води без урахування можливого змішування і розбавлення їх морською водою;

в) для випусків зворотних вод у прибережні райони морів у межах зони санітарної охорони розрахунки нормативів ГДС забруднюючих речовин допускається здійснювати з урахуванням змішування і розбавлення очищених і знезаражених зворотних вод морською водою за умови дотримання санітарних і рибогосподарських вимог і нормативів якості води у контрольному створі, що розташований на відстані 250 м від місця випуску в будь-якому напрямку.

20. План заходів щодо досягнення (дотримання) нормативів ГДС забруднюючих речовин рекомендується формувати як сукупність заходів, що реалізуються в нормативні строки і забезпечують поетапне досягнення нормативів ГДС забруднюючих речовин.

21. Розробку та обґрунтування нормативів ГДС забруднюючих речовин рекомендується проводити у такій послідовності:

етап 1 - ознайомлення із водогосподарською ситуацією, отримання вихідних даних;

етап 2 - правове та методичне обґрунтування схеми і моделі розрахунку нормативів ГДС забруднюючих речовин;

етап 3 - визначення розрахункових умов та розрахунок нормативів ГДС забруднюючих речовин;

етап 4 - розробка плану заходів щодо досягнення (дотримання) нормативів ГДС забруднюючих речовин.

22. Нормативи ГДС забруднюючих речовин у водні об'єкти із зворотними водами та план заходів рекомендується подавати за формами, наведеними у [додатку 1](#) до Методичних рекомендацій.

- До нормативів ГДС забруднюючих речовин додаються розрахунки, виконані із застосуванням рекомендованих методів, наведених у [додатку 2](#) до Методичних рекомендацій, та вихідні дані про водні об'єкти і зворотні води відповідно до [додатка 4](#) до Методичних рекомендацій (з підтверджуючими документами про фонову якість води у водному об'єкті за даними державного моніторингу вод, а також аналітичні дані щодо концентрації забруднюючих речовин на випуску зворотних вод).

23. До складу первинних вихідних даних від водокористувача рекомендується включати дані щодо фактичних і розрахункових нормативних витрат забору води та скиду зворотних вод, фактичного і проектного складу зворотних вод, фактичних та проектних характеристик очисних споруд, водоохоронних заходів, орієнтовних гідрометричних параметрів і фонові якості води водного об'єкта - водоприймача.

- 24. Дані лабораторій суб'єктів державного моніторингу вод щодо фонові якості води водних об'єктів по створах гідрохімічного моніторингу (репрезентативні для місць скиду зворотних вод) рекомендується вважати актуальними протягом трьох років з часу проведення аналітичного контролю. За відсутності репрезентативних даних державного моніторингу вод, такі дані можуть бути замовлені (отримані) у суб'єктів державного моніторингу вод, інших лабораторій, уповноважених на проведення відповідних вимірювань.

25. Нормативи ГДС забруднюючих речовин рекомендується поновлювати у разі: зміни умов водокористування (збільшення скидання зворотних вод понад встановлений ліміт у дозволі на спеціальне водокористування, введення більш ефективних очисних споруд), погіршення фонові якості води, зміни категорії якості води чи виду водокористування водного об'єкту, зміни законодавчої та нормативної бази.

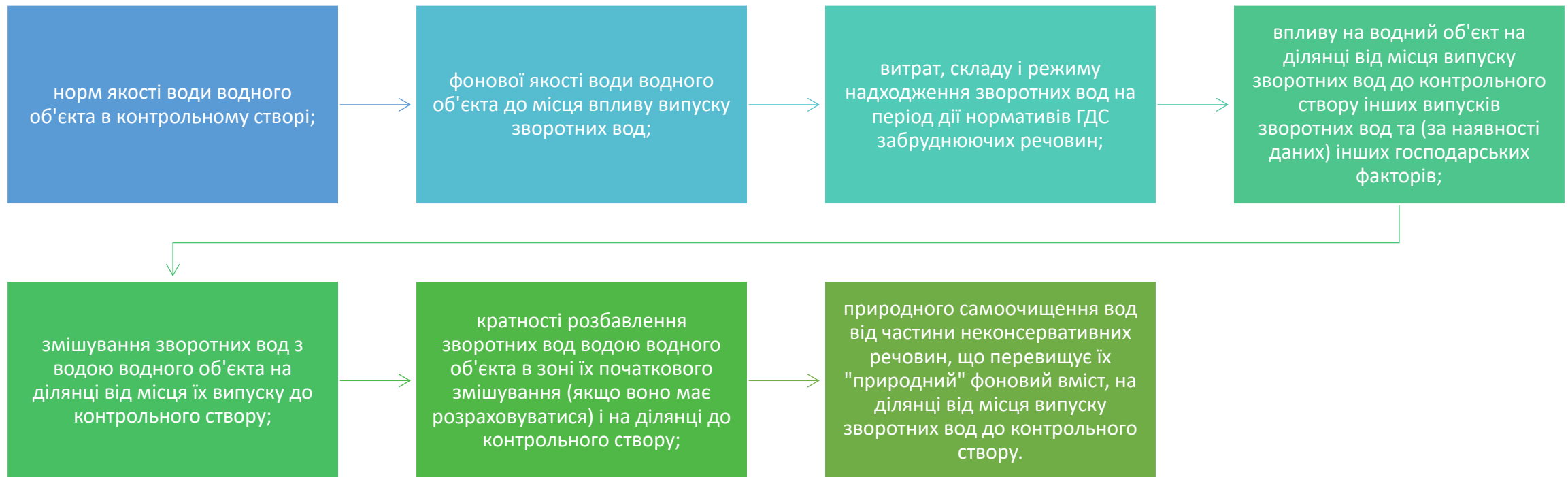

26. Показники бактеріологічного забруднення зворотних вод, у разі їх нормування, рекомендується визначати на рівні нормативних значень для води водоприймачів, а рівень токсичності зворотних вод, у разі потреби його нормування, рекомендується визначати на основі біотестування.

27. Для зворотних вод рекомендується нормувати сумарну альфа- і бета-активність. Якщо сумарна альфа-активність менша 0,1 Бк/дм-3 та сумарна бета-активність менша 1 Бк/дм-3, зворотні води не вважаються радіоактивними.

1. Розрахунок нормативів ГДС забруднюючих речовин із зворотними водами рекомендується виконувати з урахуванням:

2. Для розрахунку нормативів ГДС забруднюючих речовин рекомендується використовувати сукупність фактичних та розрахункових (встановлених) вихідних даних, що включають:

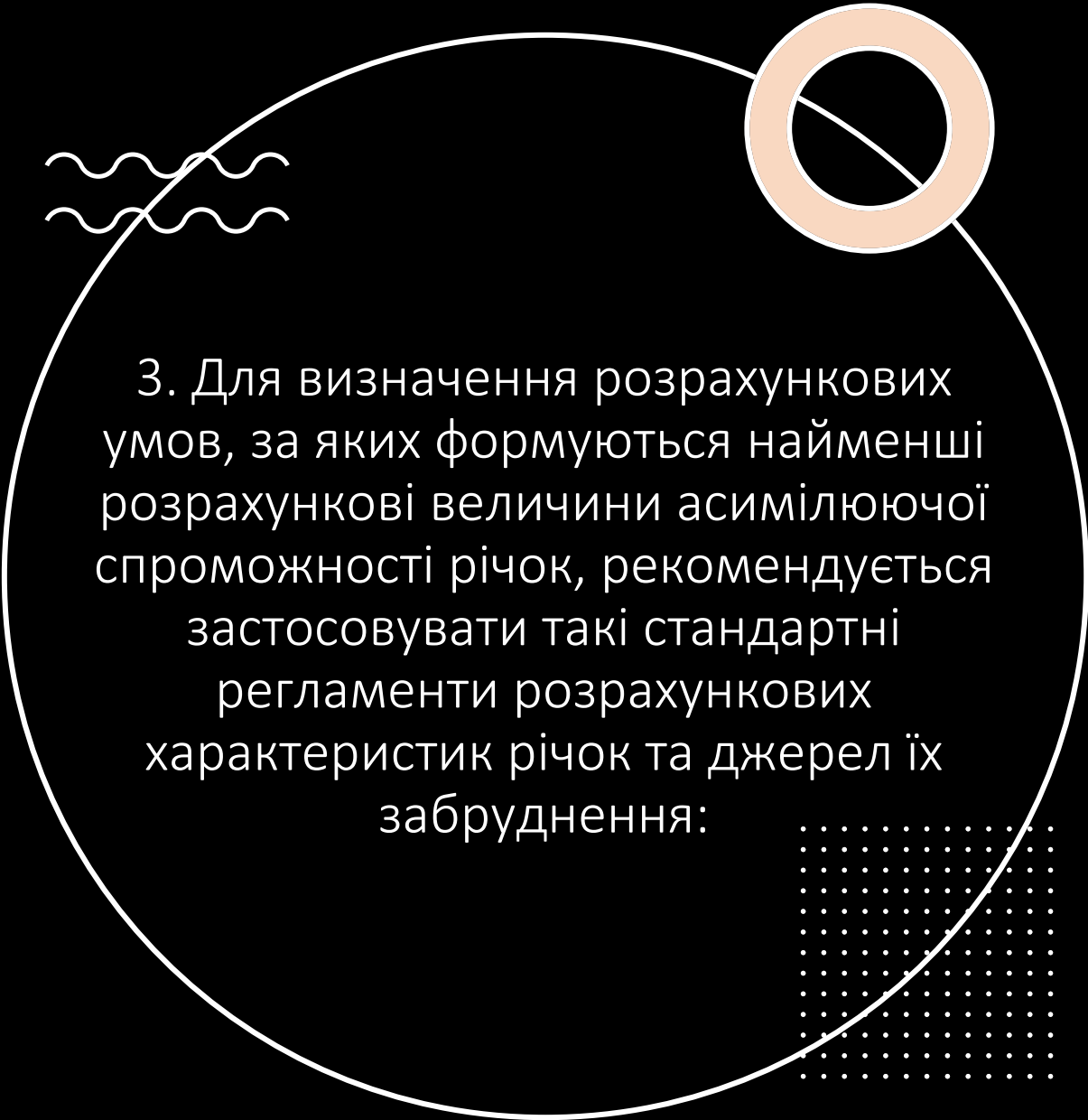
гідрографічні,
гідрометричні, гідравлічні і
розрахункові гідрологічні
характеристики водного
об'єкта у розрахункових
(контрольному, фоновому)
створах та на ділянці між
ними, фонову якість води і
коефіцієнти
неконсервативності
речовин у воді водного
об'єкта по лімітованих
сезонах маловодного року
95% забезпеченості;

фактичну і задану
(встановлену, проектну)
або розрахункову
нормативну витрату та
вихідний склад зворотних
вод (при застосуванні
басейнового принципу
визначення нормативів ГДС
забруднюючих речовин -
відповідні чинним
нормативам ГДС
забруднюючих речовин
характеристики інших
випусків зворотних вод на
ділянці водного об'єкта чи
басейну);

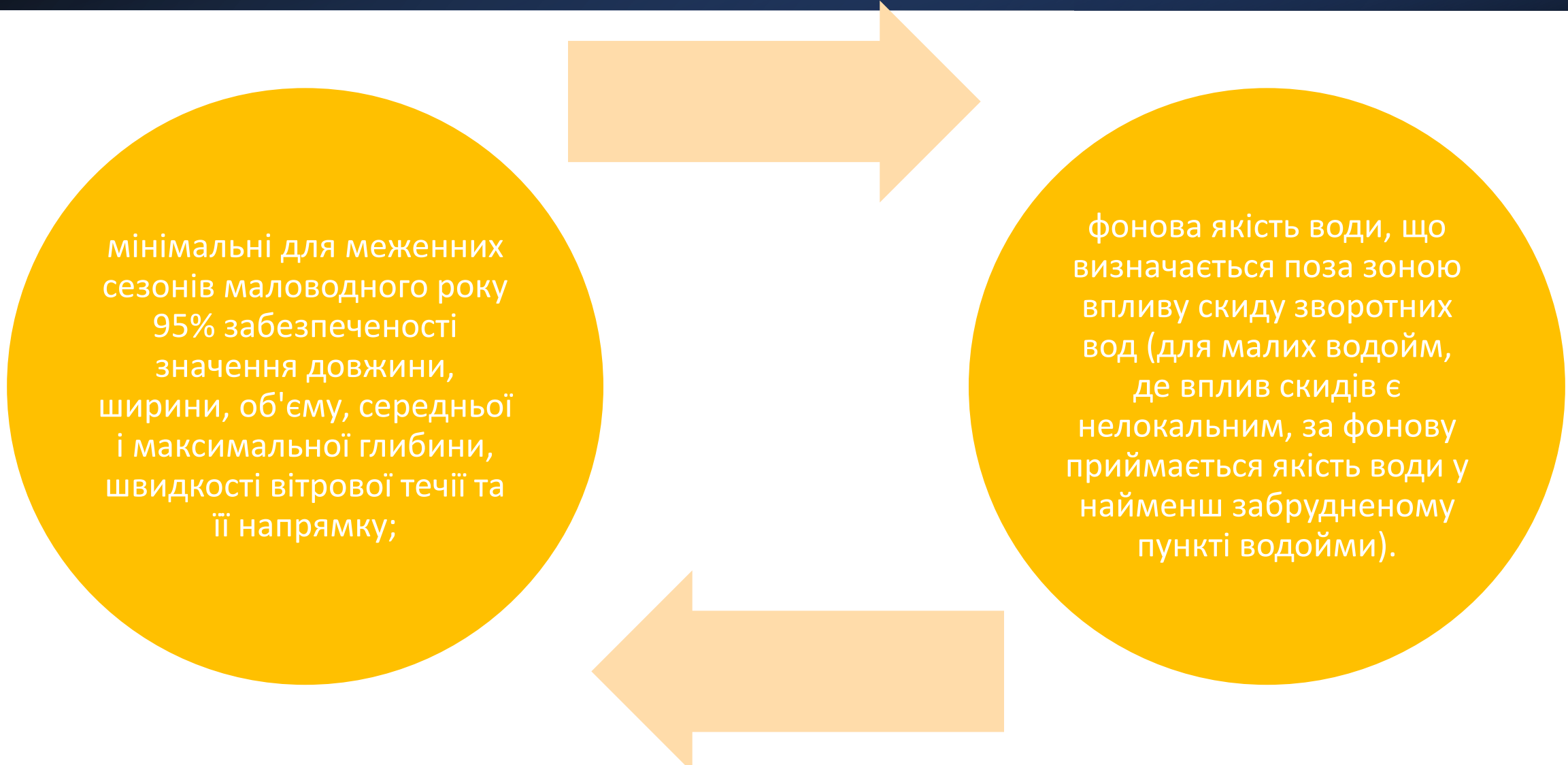
місця розташування
випусків зворотних вод,
фонового та контрольного
створів (поверхневих
водозаборів та сусідніх
випусків зворотних вод -
при застосуванні
басейнового принципу
визначення нормативів ГДС
забруднюючих речовин) на
гідрографічній мережі,
види водокористування у
контрольному створі.

3. Для визначення розрахункових умов, за яких формуються найменші розрахункові величини асимілюючої спроможності річок, рекомендується застосовувати такі стандартні регламенти розрахункових характеристик річок та джерел їх забруднення:

- витрати скиду зворотних вод та поверхневого водозабору (максимальні за годину по лімітованих сезонах на період дії встановлених у дозволах на спеціальне водокористування лімітів скидання забруднюючих речовин);
- склад зворотних вод на випуску (відповідний прийнятим вихідним (у т. ч. нормалізованим) наченням концентрацій речовин). При застосуванні басейнового принципу визначення нормативів ГДС забруднюючих речовин враховуються встановлені ліміти скидання забруднюючих речовин для зворотних вод сусідніх випусків;
- витрати води на незарегульованих ділянках річок (розрахункові мінімальні середньомісячні у літню і зимову межні маловодного року 95% забезпеченості). За відсутності таких даних по розрахункових створах рекомендується використовувати довідникові дані по створах гідропостів на цих річках або на річках-аналогах;
- витрати води на зарегульованих ділянках річок (відповідно до встановлених у режимах роботи штучних водних об'єктів екологічні витрати або санітарні попуски);
- якість води річки у фоновому створі (для незабруднених річок) - аналітична за даними моніторингу якості вод або додаткових аналітичних визначень (за відсутності даних моніторингу);
- якість води річки у фоновому створі (для забруднених річок) - розрахункова при мінімальних витратах річки та відповідних нормативах ГДС забруднюючих речовин для випусків зворотних вод вище за течією (при застосуванні басейнового принципу визначення нормативів ГДС забруднюючих речовин);
- гідрометричні і гідравлічні характеристики річки (ширина, глибина, звивистість, шорсткість ложа русла і нижньої поверхні льоду, швидкість течії) - середні на ділянці до контрольного створу.

4. Розрахункові умови для водойм рекомендується визначати аналогічно тим, які застосовуються для річок, і є специфічними для водойм. До специфічних належать:

мінімальні для меженних сезонів маловодного року 95% забезпеченості значення довжини, ширини, об'єму, середньої і максимальної глибини, швидкості вітрової течії та її напрямку;

фонова якість води, що визначається поза зоною впливу скиду зворотних вод (для малих водойм, де вплив скидів є нелокальним, за фонову приймається якість води у найменш забрудненому пункті водойми).

5. За розрахункові
умови для
прибережних зон
морів
рекомендується
приймати:

гідрологічні і гідрохімічні умови (напрямки і швидкості течій, гідрохімічний фон) у лімітовані сезони року і період найбільш інтенсивного водокористування;

фонову якість води, що визначена поза зонами впливів випусків зворотних вод (на відстані більш 5 км від них) для лімітованих сезонів року та періоду року найбільш інтенсивного водокористування;

мінімальні середньомісячні швидкості морських течій 95% забезпеченості у лімітовані сезони і період року в зоні змішування на найкоротшому шляху добігання зворотних вод до контрольного створу (межі водокористування).

6. Рекомендований перелік
необхідних вихідних даних
про водний об'єкт наведений
у [додатку 4](#) до Методичних
рекомендацій (форми 3, 4).

Для їх визначення
рекомендується
використовувати такі
первинні вихідні дані та
способи їх застосування:

- структура гідрографічної мережі басейну (ділянки басейну), довжина і водозбірні площі водних об'єктів до розрахункових (фонових, контрольних, гирлових) створів - за даними довідникових матеріалів, водного кадастру (для річкової мережі в цілому і створів гідропостів), або за замірами по картографічних матеріалах (для розрахункових створів);
- ширина і глибина річки чи водойми - за даними їх паспортів, або за замірами (у разі відсутності паспортів);
- розрахункові мінімальні витрати води річки-водоприймача у фоновому і контрольному створах - за даними довідникових матеріалів по створах гідрологічних постів на цій річці або сусідніх річках-аналогах, які потім перераховуються за співвідношеннями площ водозборів у контрольному створі і створі пріоритетного гідрологічного поста;
- коефіцієнти звивистості русла річки - за замірами по картографічних матеріалах;
- швидкість течії річки - за даними довідникових матеріалів або розрахунків за даними про її витрату, середню ширину та середню глибину русла;
- коефіцієнти шорсткості ложа природних водотоків та шорсткості нижньої поверхні льоду рекомендується приймати згідно з [додатком 5](#) до Методичних рекомендацій;
- напрямки і швидкість вітрових та морських течій - за даними довідникових матеріалів;
- фактична фоновая якість води водних об'єктів - за даними державного моніторингу вод, а у разі їх відсутності - за даними інших лабораторій, уповноважених на проведення відповідних вимірювань;
- природна фоновая якість води - за даними підтверджених та довідникових матеріалів;
- якість морської води (включаючи густину) на поверхні та біля глибинного водовипуску - за даними державного моніторингу вод по сусідніх створах спостережень;
- орієнтовні коефіцієнти неконсервативності основних забруднюючих речовин у воді водних об'єктів рекомендується приймати згідно з [додатком 6](#) до Методичних рекомендацій.

7. Рекомендований перелік необхідних вхідних даних для визначення розрахункових характеристик випуску зворотних вод та водозабору наведений у [додатку 4](#) до Методичних рекомендацій.

Первинна інформація від водокористувача характеризує:

розташування водозабору і випуску зворотних вод на гідрографічній мережі, що рекомендується визначати за довідниками про гідрографічну мережу та замірами по картографічних матеріалах (для кожного із них зазначаються GPS-координати (широта і довгота у форматі десяткових градусів з точністю до четвертого знаку після коми) та лінійна координата (відстань від гирла річки, виміряна уздовж її усередненої течії);

конструктивні особливості (характеристики) випусків зворотних вод;

мета водокористування та категорія зворотних вод;

фактичні об'єми забору води та скиду зворотних вод згідно із даними звіту за [формою № 2ТП-водгосп \(річна\)](#) за останній рік;

склад і властивості зворотних вод за даними аналітичних визначень та звіту про використання води за [формою № 2ТП-водгосп \(річна\)](#);

тип і продуктивність очисних споруд, дані проекту чи інших документів щодо показників ефективності очищення зворотних вод на наявних очисних спорудах (проектні для очисних споруд, які будуються чи проектується);

розрахункові нормативні витрати водозабору і зворотних вод, які визначені для отримання дозволу на спеціальне водокористування.

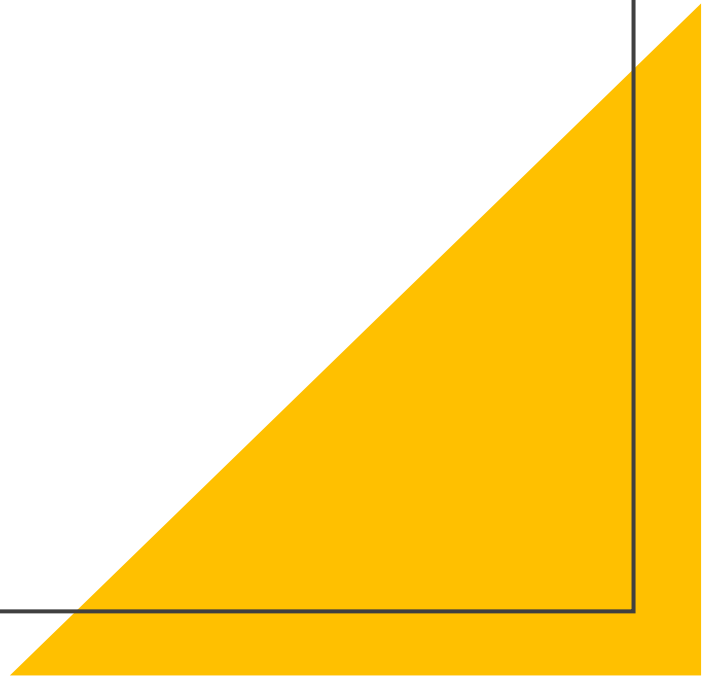
Дані про розташування водозаборів і випусків зворотних вод на гідрографічній мережі у звітах про використання води за формою № 2ТП-водгосп (річна) рекомендується перевіряти та уточнювати. У разі розбіжності зазначених даних із GPS-координатами, перевагу рекомендується віддавати останнім.

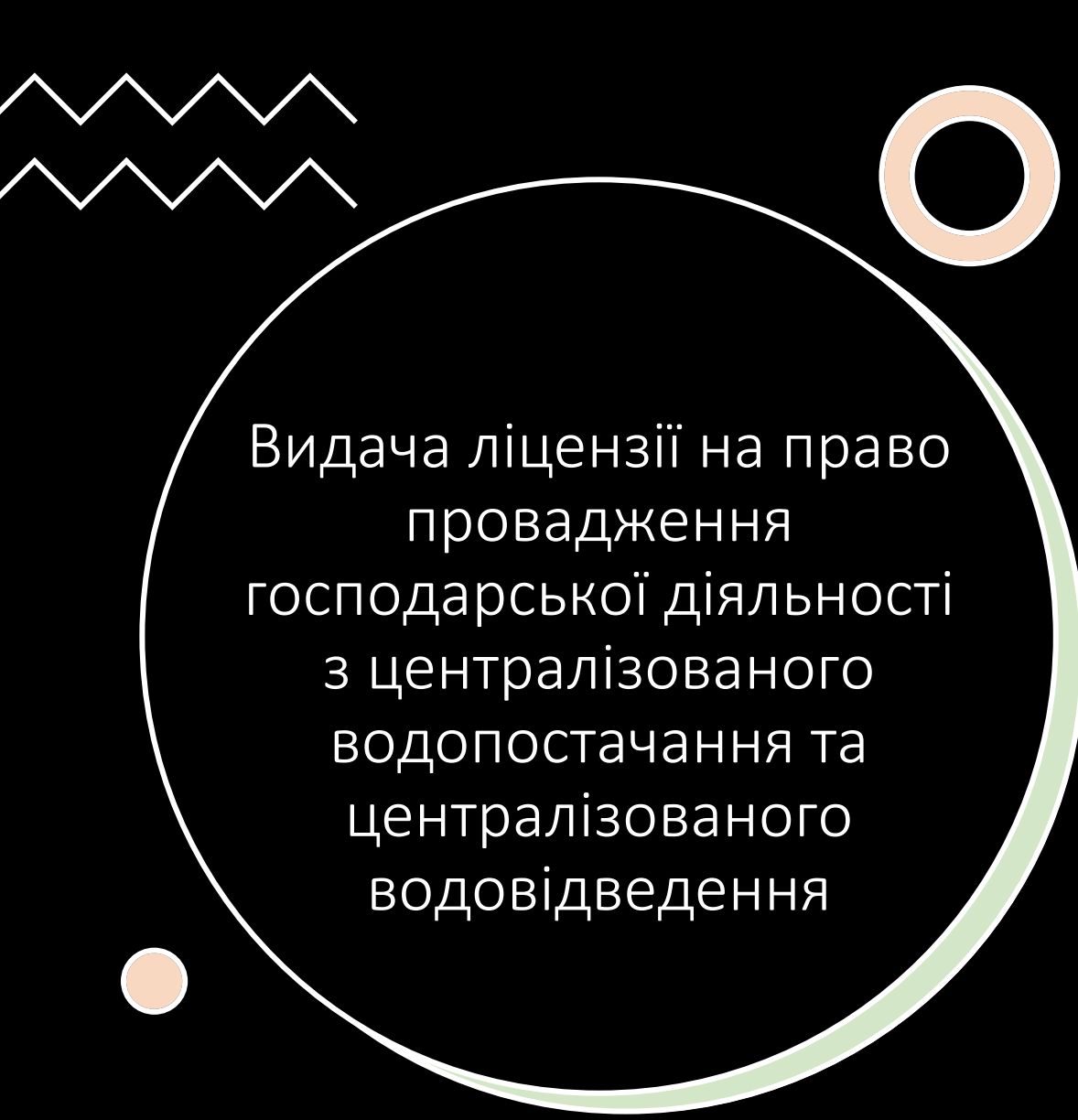
- Інформацію про конструктивні особливості випусків зворотних вод рекомендується визначати за проектними даними або, за їх відсутності, шляхом натурних обстежень (включає відомості: зосереджений чи розсіяний тип випуску (в останньому випадку - із зазначенням кількості, діаметрів і розташування випускних отворів, а також швидкості і, для випусків у море, кутів витікання струмин стосовно горизонту), поверхневий чи глибинний, береговий чи у стрижень річки, з якого берега і на якій відстані, відстань від оголовку випуску до поверхні води, а для випусків у моря - відстані в обидві сторони вздовж берега до інших випусків зворотних вод в межах 5 км.
- Основними категоріями зворотних вод, для яких визначаються нормативи ГДС забруднюючих речовин, є: виробничі, господарсько-побутові, шахтні, кар'єрні, дренажні, теплообмінні, рибогосподарські, а також відведені з забудованої території, на якій вони утворилися внаслідок випадання атмосферних опадів (дощові та талі).

Фактичні обсяги забраної води і скинутих зворотних вод приймаються за даними звітів про використання води за формою № 2ТП-водгосп (річна) за останній звітний рік. За відсутності додаткової інформації режим скидання зворотних вод рекомендується приймати відповідно до режиму функціонування водокористувача (за кількістю робочих днів на рік і годин на добу та з урахуванням сезонного режиму роботи).

- Склад і властивості зворотних вод рекомендується приймати за даними їх систематичного контролю водокористувачами чи сторонніми лабораторіями протягом попереднього та поточного року (за відсутності систематичного контролю при незначних змінах складу зворотних вод допускається використовувати аналітичні дані терміном до 3-х років).
- Довідникові дані про ефективність та показники очищення зворотних вод наведені у [додатку 3](#) до Методичних рекомендацій.

5. Отримання ліцензії на право провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та (або) водовідведення.

Видача ліцензії на право
провадження
господарської діяльності
з централізованого
водопостачання та
централізованого
водовідведення

- Право на здійснення централізованого водопостачання та водовідведення мають підприємства, що отримали відповідну ліцензію. Для її отримання необхідно подати органу ліцензування заяву про отримання ліцензії та перелік документів.
-

Де отримати

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

Рада міністрів Автономної Республіки Крим

Обласні, Київська та Севастопольська міська державна адміністрація

Як замовити послугу

- Подати заяву на отримання послуги заявник може особисто або через законного представника, шляхом відправлення документів поштою (рекомендованим листом) чи заповнивши заяву на отримання послуги онлайн на сайті:
<https://my.gov.ua/info/services/online/11?isOnline=True>.

Хто може
звернутися

юридична особа

фізична особа-
підприємець

Документи, що необхідно надати для отримання послуги:

- Заява про отримання ліцензії подається за формою, визначеною ліцензійними умовами
- Відомості про засоби провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення
- Відомості про місця провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення
- Копія паспорта керівника здобувача ліцензії із відміткою органу державної податкової служби про повідомлення про відмову через свої релігійні переконання від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків (подається тільки фізичними особами-підприємцями, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби)
- Копія документа, що підтверджує наявність лабораторії, яка має право здійснювати виробничий контроль, або копія договору на виконання таких робіт з відповідними лабораторіями інших організацій
- Схема мереж, споруд та інших об'єктів, задіяних у провадженні діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, затверджена керівником суб'єкта господарювання, із зазначенням точок розмежування (за наявності) з іншими суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення та приладів обліку
- Інформація про підтвердження відсутності здійснення контролю за діяльністю суб'єкта господарювання у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України»
- Відомості про доступність місць провадження господарської діяльності для маломобільних груп населення (надається у разі наявності споживачів (населення), які використовують питну воду, послуги з водовідведення для забезпечення фізіологічних, санітарно-гігієнічних та побутових потреб)
- Опис документів, що подаються для отримання ліцензії, у двох екземплярах (у разі подання документів у паперовій формі)

Умови і випадки надання

- Для отримання ліцензії на право провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення необхідно звернутись до НКРЕКП чи Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласної, Київської міської державної адміністрації із заявою, оформленою відповідно до додатка 1 до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, та іншими необхідними документами.
- Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, здійснює ліцензування господарської діяльності з централізованого водопостачання (виробництво та/або транспортування та/або постачання питної води споживачам) та/або централізованого водовідведення (відведення та/або очищення стічної води) у разі, якщо системи централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення суб'єктів господарювання розташовані в одному чи декількох населених пунктах у межах території однієї або більше областей (включаючи місто Київ), сукупна чисельність населення яких становить більше ніж сто тисяч осіб та обсяги реалізації послуг яких становлять відповідно: з централізованого водопостачання - більше ніж триста тисяч метрів кубічних на рік; з централізованого водовідведення - більше ніж двісті тисяч метрів кубічних на рік.

Умови і випадки надання

- Обласні та Київська міська державні адміністрації здійснюють ліцензування господарської діяльності з централізованого водопостачання (виробництво та/або транспортування та/або постачання питної води споживачам) та/або централізованого водовідведення (відведення та/або очищення стічної води) для суб'єктів господарювання, що не підпадають під критерії регулювання НКРЕКП.
- За видачу ліцензії справляється разова плата в розмірі одного прожиткового мінімуму, виходячи з розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що діє на день прийняття органом ліцензування рішення про видачу ліцензії, якщо інший розмір плати не встановлений законом.
- Плата за видачу ліцензії, що видана Радою міністрів Автономної Республіки Крим або місцевим органом виконавчої влади, становить 10 відсотків від розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що діє на день прийняття рішення про видачу ліцензії.

Строк прийняття
рішення про
видачу ліцензії або
про відмову в її
видачі становить:

10 робочих днів з дня одержання заяви
про отримання ліцензії на право
провадження господарської діяльності,
що належить до суміжних ринків;

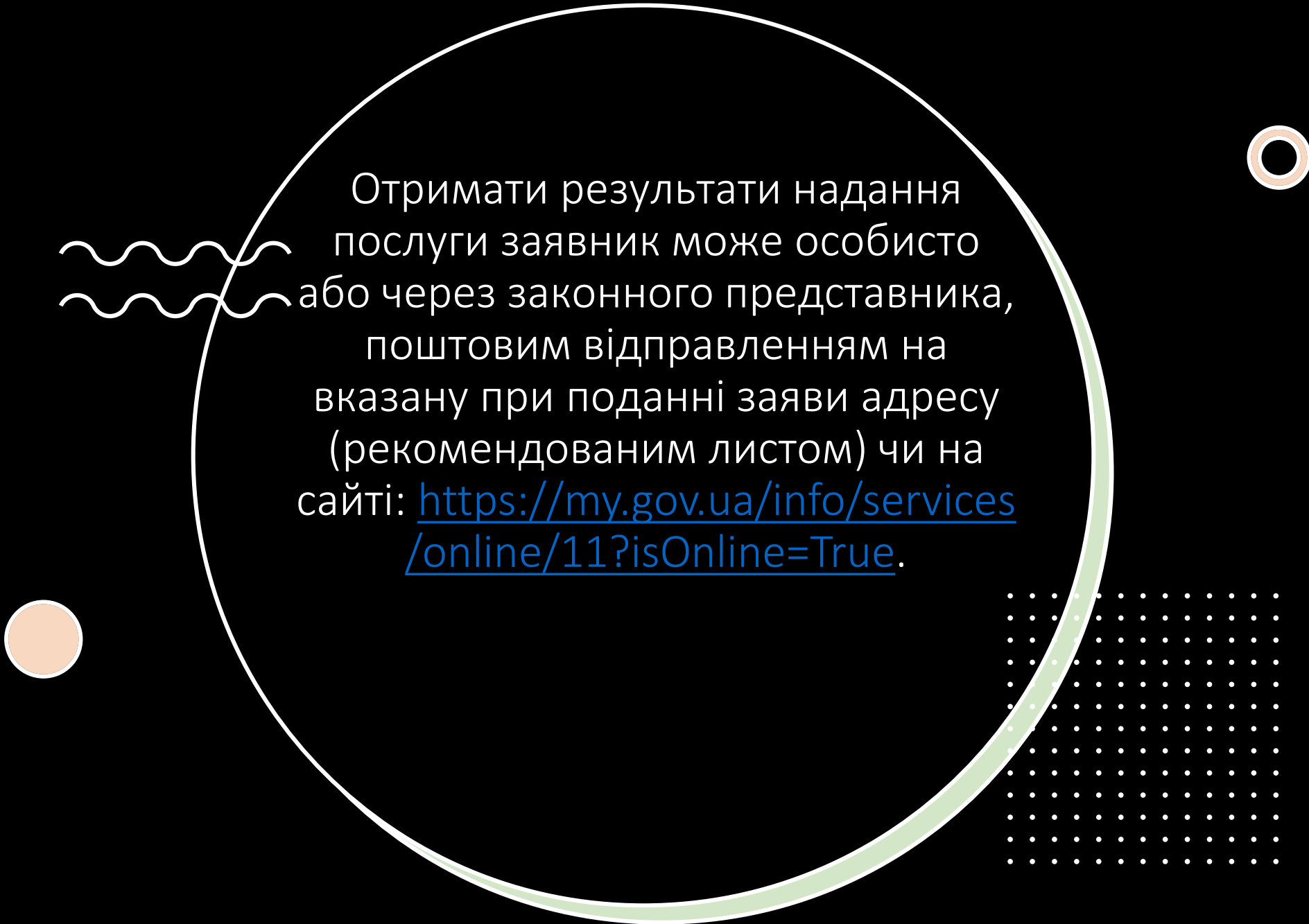
20 робочих днів з дня одержання заяви
про отримання ліцензії на право
провадження господарської діяльності,
що належить до сфери діяльності
суб'єктів природних монополій.

Результат та способи отримання результату

- Видача ліцензії на право провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення
- Відмова у видачі ліцензії
- Залишення заяви про отримання ліцензії без розгляду

Отримати результати надання
послуги заявник може особисто
або через законного представника,
поштовим відправленням на
вказану при поданні заяви адресу
(рекомендованим листом) чи на
сайті: <https://my.gov.ua/info/services/online/11?isOnline=True>.

Строк та вартість надання послуги

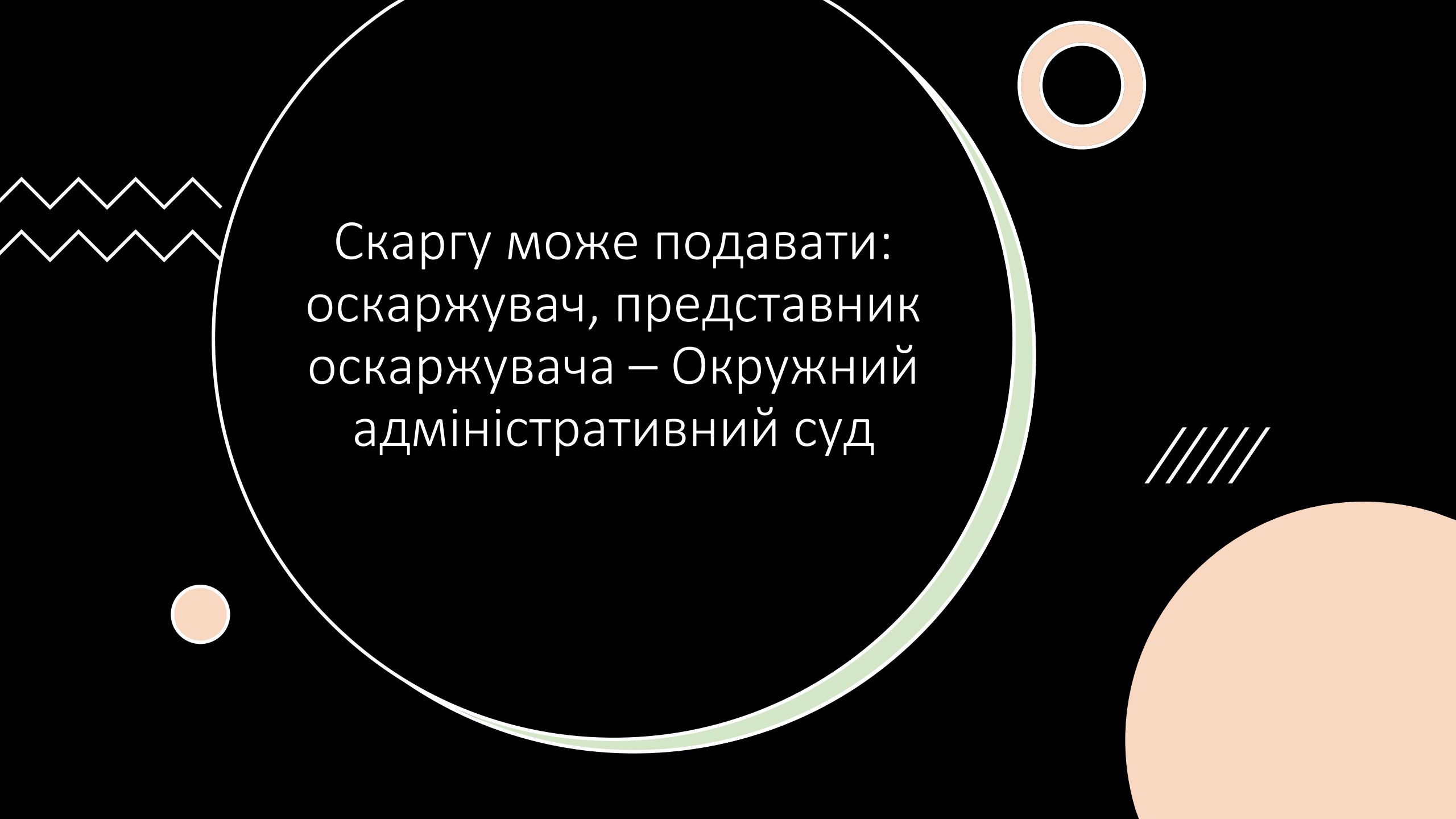
Звичайне надання: адміністративний збір – 1 прожитковий мінімум, виходячи з розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що діє на день прийняття органом ліцензування рішення про видачу ліцензії; 20 днів (робочі)

У разі видачі ліцензії органом місцевої влади - 10 % від розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що діє на день прийняття рішення про видачу ліцензії; 20 днів (робочі)

Підстави для відмови у наданні послуги

- Виявлення недостовірності даних у підтвердних документах, поданих здобувачем ліцензії
- Ненадання гарантійного листа (у разі передачі цілісного майнового комплексу ліцензіата іншому суб'єкту господарювання, який має намір отримати відповідну ліцензію, такий суб'єкт господарювання до заяви про отримання ліцензії подає гарантійний лист про виконання зобов'язань щодо усунення порушень ліцензійних умов, встановлених відповідними рішеннями НКРЕКП та невиконаних попереднім ліцензіатом, у частині коригування витрат та доходів)
- Встановлення невідповідності здобувача ліцензії ліцензійним умовам, у тому числі заява або хоча б один із документів, що додається до заяви про отримання ліцензії, складені не за встановленою формою або не містять даних, які обов'язково вносяться до них згідно з Порядком ліцензування видів господарської діяльності, державне регулювання яких здійснюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг або ліцензійними умовами
- Наявність інформації про здійснення контролю за діяльністю суб'єкта господарювання у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України»
- Наявність у НКРЕКП інформації про рішення суду щодо здобувача ліцензії, що забороняє йому провадити вид господарської діяльності, на право провадження якого ним подано заяву, та набрало законної сили відповідно до статті 255 Кодексу адміністративного судочинства

Скаргу може подавати:
оскаржувач, представник
оскаржувача – Окружний
адміністративний суд

КП «Джерело» має ліцензію на право провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення терміном дії з 15.07.2015 по 14.07.2020. Чи має підприємство надати до НКРЕКП заяву про отримання нової ліцензії (у зв'язку з наближенням закінчення терміну дії чинної ліцензії) чи надати заяву про продовження терміну дії чинної ліцензії?

- Відповідно до частини шостої статті 21 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі – Закон про ліцензування), ліцензії на провадження видів господарської діяльності, зазначені у статті 7 Закону про ліцензування, зокрема, у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які є чинними та мали обмежений термін дії, є безстроковими. Таким чином, ліцензія на право провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, видана КП «ДЖЕРЕЛО» і була чинною на день набрання чинності Законом про ліцензування, є безстроковою.

Нормативні документи, що регулюють надання послуги:

- [Закон України "Про ліцензування видів господарської діяльності" пункт 4 частини другої статті 2](#)
- [Закон України "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг" абзац другий пункту 4 частини першої статті 17](#)
- [Постанова Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22.03.2017 №307 "Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення" пункти 1.4 та 1.5 глави I](#)
- [Постанова Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 03.03.2020 №548 "Про затвердження Порядку ліцензування видів господарської діяльності, державне регулювання яких здійснюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг" абзац п'ятий підпункту 3 пункту 1.2 глави I](#)

6. Портал електронних послуг
Державного агентства водних
ресурсів України.

Портал е-послуг
Держводагентства – зручний
та доступний ресурс, де за
ЄДРПОУ можна дізнатися усю
інформацію про дозвіл

[https://e-services.davr.gov.ua.](https://e-services.davr.gov.ua)

У цілому, за період карантину, з 13 березня 2020 року, фахівцями Агентства від водокористувачів прийнято та зареєстровано на Порталі е-послуг Держводагентства 1452 заяви. Загалом за цей період через Портал е-послуг видано 1007 дозволів на спеціальне водокористування.

Портал е-послуг Держводагентства це:

реєстри водокористувачів та дозволів на спеціальне водокористування;

зручний функціонал, економія часу та зменшення корупційних ризиків при отриманні адміністративної послуги шляхом публічності та прозорості усіх її етапів;

уникнення паперової бюрократії, публічність та відкритість;

покращення умов ведення бізнесу та спрощення процесів отримання дозволу;

прозорість процесів оформлення дозвільної документації та можливість незалежно провести моніторинг водокористування.

7. Державний облік водокористування

Про затвердження Порядку ведення
державного обліку водокористування
Мінприроди України; Наказ, Порядок,
Форма [...] від 16.03.2015 № 78

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0382-15#Text>

Державний облік водокористування ведеться з метою

- забезпечення складання державного водного кадастру за розділом «Водокористування», а також систематизації даних про забір та використання вод, скидання зворотних вод та забруднюючих речовин, наявність систем оборотного водопостачання та їх потужність, про діючі системи очищення стічних вод та їх ефективність.

Систематизація даних державного обліку водокористування здійснюється для:

поточного і перспективного планування використання водних ресурсів та здійснення водоохоронних заходів;

розміщення виробничих сил на території країни;

складання схем комплексного використання та охорони водних ресурсів і водогосподарських балансів;

проектування об'єктів, пов'язаних з використанням водних ресурсів;

прогнозування змін гідрологічних умов, водності річок та якості вод;

розроблення заходів щодо підвищення ефективності роботи водогосподарських систем;

нормування водоспоживання і водовідведення, а також показників якості вод;

розроблення заходів щодо запобігання шкідливій дії вод та ліквідації її наслідків;

здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів;

регулювання взаємовідносин між водокористувачами, а також між водокористувачами та іншими підприємствами, установами і організаціями;

вирішення питань, пов'язаних з обліком та використанням вод;

інших цілей, визначених чинним законодавством.

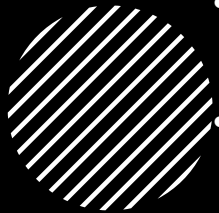

Організація ведення
державного обліку
водокористування
здійснюється
Держводагентством.

- Державний облік водокористування здійснюється шляхом подання водокористувачами звітів про використання води за [формою звітності № 2ТП-водгосп \(річна\)](#) (далі - Звіт) в електронній формі через Єдиний державний веб-портал електронних послуг «Портал Дія» або Портал електронних послуг Державного агентства водних ресурсів України.

Під час державного
обліку
водокористування
систематизуються
дані про
водокористувачів, які
здійснюють
діяльність, пов'язану
із забором та/або
використанням води,
скиданням зворотних
(стічних) вод та
забруднюючих
речовин, та:

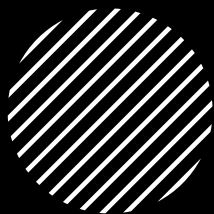
- здійснюють забір води із поверхневих та підземних водних об'єктів в обсязі від 5 м куб. води на добу;
- забирають воду з водопровідних мереж або інших систем водопостачання в обсязі від 5 м куб. води на добу (у середньому протягом календарного року) і передають зворотні (стічні) води до систем водовідведення;
- забирають воду для зрошення в обсязі від 5 м куб. води на добу (у середньому протягом зрошувального періоду);
- мають сезонний режим роботи та забирають воду в обсязі від 5 м куб. води на добу (у середньому протягом періоду його роботи у межах календарного року);
- мають оборотні системи водопостачання загальною потужністю 1000 м куб. води на добу і більше незалежно від кількості забраної (отриманої) води;
- використовують воду для виробництва напоїв незалежно від кількості води;
- здійснюють скид (незалежно від об'єму) зворотних (стічних) вод безпосередньо у водні об'єкти та підземні горизонти;
- віднесені до галузі гідроенергетики;
- користуються водними об'єктами для рибогосподарських потреб (крім суден флоту рибної промисловості).

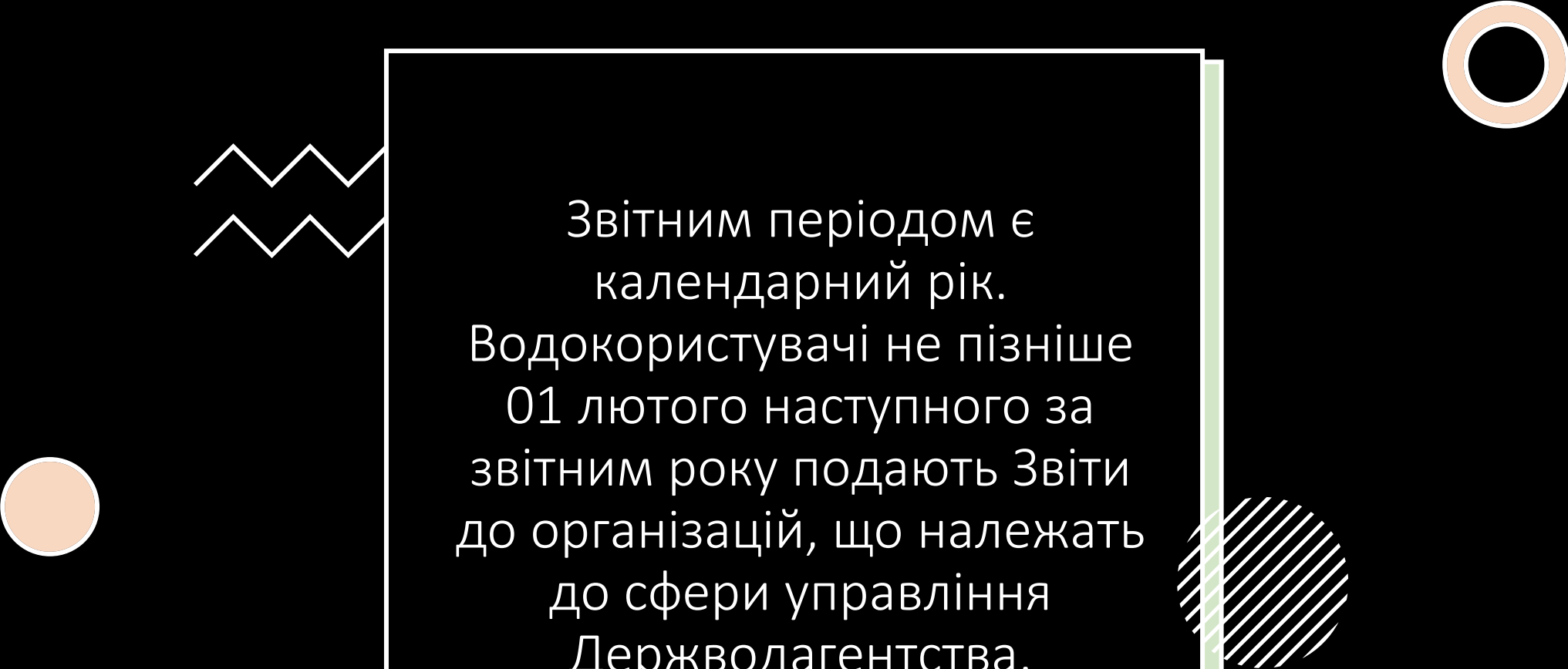
Звіт складається на основі даних первинного обліку водокористування, результатів вимірювань показників якості води (не менше ніж один раз на квартал), які подаються до організацій, що належать до сфери управління

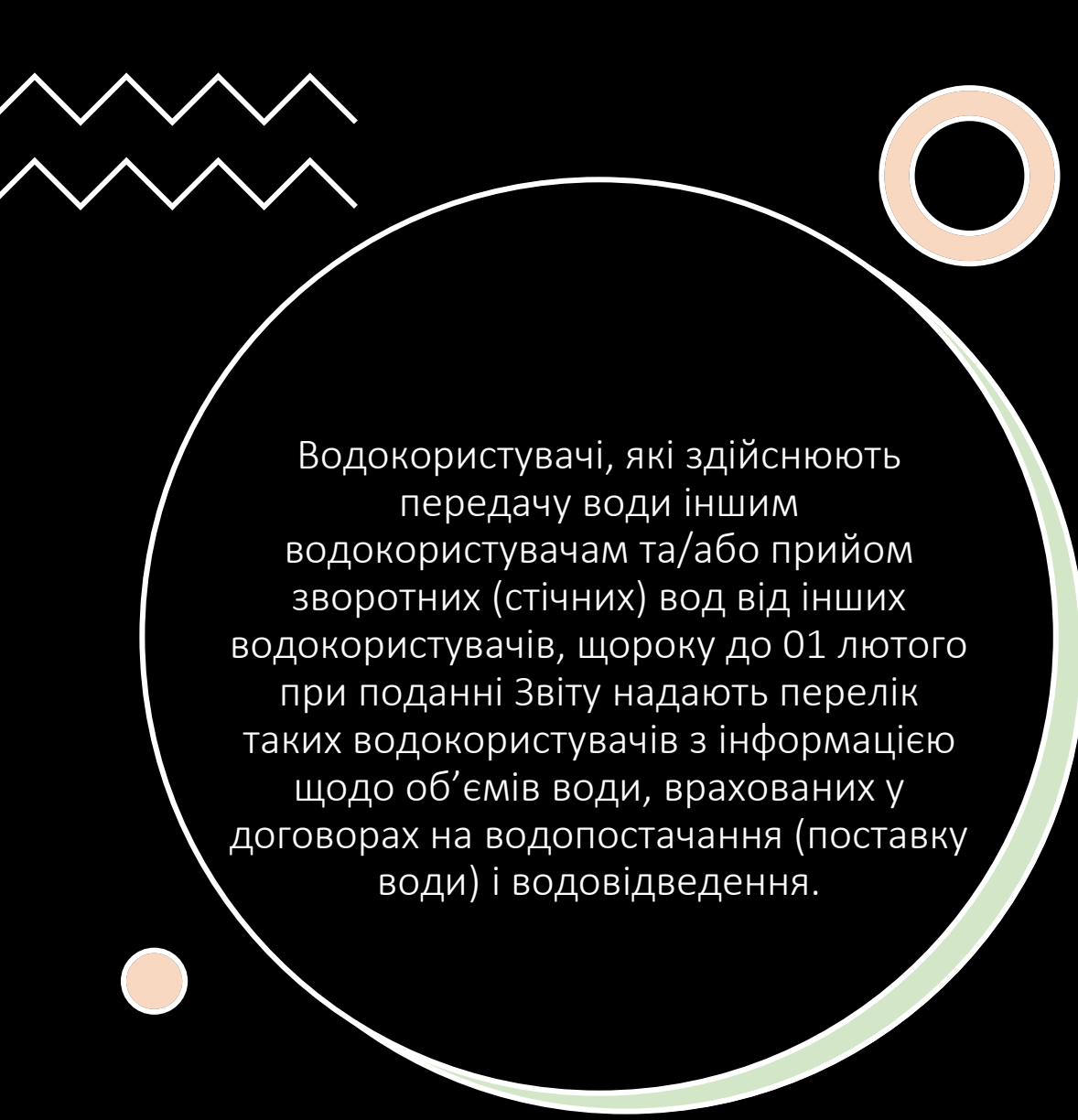
Держводагентства, разом зі Звітом.

- Первинний облік водокористування здійснюється за показниками засобів вимірювальної техніки, які пройшли в установленому законодавством порядку періодичну повірку в повірочних лабораторіях, уповноважених на проведення повірки.
- Обсяги, періодичність та методи інструментально-лабораторних вимірювань якості зворотних (стічних) вод визначаються водокористувачами та організаціями, що належать до сфери управління Держводагентства.
- Інформація, що міститься у Звіті, є первинними даними про водокористувача та його водогосподарську діяльність.

Звітним періодом є
календарний рік.
Водокористувачі не пізніше
01 лютого наступного за
звітним року подають Звіти
до організацій, що належать
до сфери управління
Держводагентства.

Водокористувачі, які здійснюють передачу води іншим водокористувачам та/або прийом зворотних (стічних) вод від інших водокористувачів, щороку до 01 лютого при поданні Звіту надають перелік таких водокористувачів з інформацією щодо об'ємів води, врахованих у договорах на водопостачання (поставку води) і водовідведення.

- Копії електронних Звітів з відміткою про одержання подаються платниками рентної плати за спеціальне використання води разом з податковими деклараціями з рентної плати до територіальних органів ДПС.
- На Звіт накладається кваліфікований електронний підпис та/або кваліфікована електронна печатка водокористувача з дотриманням вимог Закону України «Про електронні довірчі послуги».
- Особа, що підписала Звіт, забезпечує правильність складання Звіту, достовірність наведених у ньому даних і своєчасне його подання.
- Помилки або недостовірні дані, виявлені у Звіті, можуть бути виправлені шляхом подання виправленого (уточненого) Звіту не пізніше 01 березня наступного за звітним року.

Аналіз достовірності звітних даних здійснюється на підставі наданих водокористувачами даних первинного обліку водокористування та результатів хімічних аналізів води, дозволів на спеціальне водокористування, а також нормативних розрахунків водокористування та водовідведення.

Держводагентство щороку до 01 квітня аналізує узагальнені дані про водокористування в Україні в територіальному, галузевому та басейновому розрізах та оприлюднює їх у відкритому доступі.

Водокористувачі, що мають у своєму складі філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи без статусу юридичної особи, що не звітують самостійно, подають Звіти за них.

Звіт

- В адресній частині Звіту код водокористувача, ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті), код основного виду економічної діяльності (за КВЕД ДК 009:2010) та код приналежності до платника єдиного податку четвертої групи проставляються водокористувачем.
- У разі приналежності водокористувача до платника єдиного податку четвертої групи у відповідній графі адресної частини Звіту проставляється код 01.

Звіт

- Код водокористувача формується із шести знаків. Перші два знаки є кодом адміністративної одиниці відповідно до затвердженого Держводагентством класифікатора кодування адміністративно-територіального поділу країни. Наступні чотири знаки – порядковий номер водокористувача у зазначеній адміністративно-територіальній одиниці.
- Коди водокористувачів у системі державного обліку водокористування присвоюються організаціями, що належать до сфери управління Держводагентства.
- В адресній частині форми Звіту вказуються кількість заповнених рядків таблиць 1 і 2 Звіту, кількість заповнених бланків та номер бланка.

Звіт

- Дані Звіту щодо об'ємів води (крім рядка 3 таблиці 3 Звіту) зазначаються у тисячах метрів кубічних з одним знаком після коми, а щодо днів та годин – у цілих числах.
- Показники у графах 9 – 19 таблиці 2 Звіту зазначаються в кілограмах, крім показників азоту амонійного, біологічного споживання кисню (БСК5), завислих речовин, нітратів, нітритів, сульфатів, сухого залишку, хімічного споживання кисню (ХСК) та хлоридів, які зазначаються в тоннах, із округленням до одного знака після коми.
- Якщо величина показника відсутня, то у відповідних рядках та графах зазначається прочерк, а у випадку, коли величина показника менше ніж передбачений для нього ступінь точності, то у відповідних рядках та графах зазначається «0,0».
- Дані Звіту щодо об'ємів води у рядку 3 таблиці 3 зазначаються у мільйонах метрів кубічних з трьома знаками після коми.
- Якщо в одній із таблиць Звіту кількість рядків буде недостатньою, то додатково заповнюється необхідна кількість бланків, при цьому адресна частина й таблиця 3 Звіту заповнюються лише на першому бланку.
- У графах «Д1», «Ш1» таблиці 1 та у графах «Д2», «Ш2» таблиці 2 Звіту зазначаються географічні координати місць забору води та географічні координати місць відведення зворотних (стічних) вод (у градусах, хвилинах, секундах).

Звіт

- Таблиця 1 Звіту призначена для обліку об'ємів води, забраної із природних джерел, одержаної від інших водокористувачів, використаної водокористувачем і переданої іншим водокористувачам для використання та (або) скиду, а також втраченої при транспортуванні.
- У графі «Б» зазначається назва джерела водопостачання або водокористувача, із системи водопостачання (водовідведення) якого отримано воду.
- Кожне джерело вказується в окремому рядку. Крім того, в окремому рядку вказується водокористувач, від якого отримано воду для очистки, скиду або використання водокористувачем, що звітує.
- У графі «В» зазначається код типу джерела водопостачання відповідно до кодів типу джерела водопостачання і приймача зворотних (стічних) та інших вод згідно з додатком 1 до цього Порядку. Код водокористувача, від якого отримано воду, зазначається організаціями, що належать до сфери управління Держводагентства, відповідно до пункту 2.2 розділу II цього Порядку.
- При одержанні води із водогосподарських систем іншого водокористувача в графі «В» після коду типу джерела водопостачання зазначається код водокористувача, від якого одержано воду.
- Якщо зворотні (стічні) води, у тому числі шахтно-кар'єрні, надходять від декількох водокористувачів, то на місці коду водокористувача, від якого отримано воду, зазначається шестизначний код, першими трьома знаками якого є дев'ятки, а четвертий, п'ятий та шостий знаки вказують на кількість водокористувачів, від яких отримано зворотні (стічні) води, у тому числі шахтно-кар'єрні. На місці коду типу джерела водопостачання зазначається 91.

Звіт

Звіт

- У графі 1 зазначається об'єм забраної або одержаної від іншого водокористувача води (у тому числі зворотної (стічної)).
- У графах 2 – 13 зазначається об'єм забраної або одержаної води за місяцями.
- У графах 14, 15 зазначаються ліміти використання води та об'єми фактично використаної води.
- Установлений водокористувачу ліміт використання води розбивається за кожним джерелом і включає також об'єм води, переданої для використання на відповідні потреби водокористувачами, які самостійно не звітують.
- Вторинні водокористувачі, які здійснюють спеціальне водокористування без оформлення відповідних дозволів, у графі 14 зазначають об'єми води, які узгоджені з Держводагентством при укладанні договорів на поставку води з первинними водокористувачами (ліміт використання води для вторинних водокористувачів).

Звіт

- У графах 16 – 19, 21 зазначається об'єм використаної води на відповідні потреби водокористувачем, що звітує, а також переданої для використання на відповідні потреби водокористувачами, які самостійно не звітують.
- У графі 16 зазначається об'єм води, використаної для задоволення власних питних і санітарно-гігієнічних потреб водокористувача, що звітує, а також для задоволення питних і санітарно-гігієнічних потреб населення.
- У графі 17 зазначається об'єм води, використаної для власних виробничих (технологічних) потреб, включаючи об'єм води, забраної безпосередньо із водного об'єкта, що надходить на підживлення систем оборотного водопостачання.
- Санаторії, будинки та бази відпочинку, готелі, лікувальні та освітні заклади (за винятком лікувальних та навчальних, у тому числі дошкільних навчальних закладів, що фінансуються виключно за рахунок бюджетів різних рівнів, які у графі 20 зазначають код виду використання води «14» відповідно до кодів інших видів використання води згідно з додатком 3 до цього Порядку) у графі 17 зазначають відповідно об'єми води, використаної для потреб осіб, що відпочивають, проживають та тих, що лікуються.
- У графі 18 зазначається об'єм води, використаної на зрошення земель.

Звіт

- У графі 19 зазначаються об'єм води, використаної для питних та санітарно-гігієнічних потреб водокористувачами, які самостійно не звітують про використання води, а також об'єм води, використаної водокористувачами для поливу (благоустрою) власних територій.
- Водокористувачі, які звітують за санаторії, будинки та бази відпочинку, готелі, лікувальні та освітні заклади (за винятком лікувальних та навчальних, у тому числі дошкільних навчальних закладів, що фінансуються виключно за рахунок бюджетів різних рівнів, для яких у графі 20 зазначається код виду використання води «14» згідно з додатком 3 до Порядку), у графі 19 зазначають відповідно об'єми води, використаної для потреб осіб, що відпочивають, проживають та тих, що лікуються.
- У графі 21 зазначається об'єм води, використаної на потреби, не враховані у графах 16 – 19, при цьому у графі 20 зазначається код виду використання води згідно з додатком 3 до Порядку.
- У графі 22 зазначається код категорії якості переданої води згідно з додатком 2 до Порядку.
- У графі 23 зазначаються об'єм води, переданої іншим водокористувачам (які самостійно звітують) без використання, об'єми транзитних вод та зворотних (стічних) вод, що одержуються від інших водокористувачів з метою очистки.

Звіт

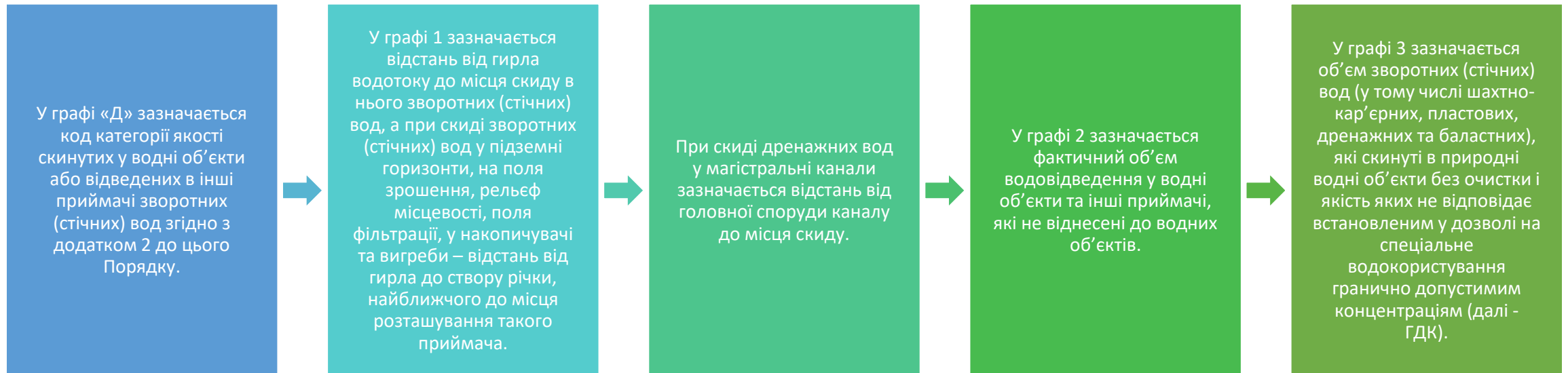
- У графі 25 зазначається об'єм води, переданої іншим водокористувачам після використання, при цьому у графі 24 зазначається код категорії якості переданої води згідно з додатком 2 до Порядку.
- У графі 26 зазначається об'єм води, втраченої внаслідок фільтрації, випаровування, протікання, аварій тощо в системах водопостачання водокористувача, що звітує.
- Водокористувачі, які належать до суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність із централізованого водопостачання та/або водовідведення, а також водокористувачі, які не віднесені до зазначених суб'єктів господарювання, але передають воду для задоволення питних і санітарно-гігієнічних потреб населення, зазначають об'єми води в окремому рядку таблиці 1 Звіту у графах 15 та 16. При цьому у графі «Д» зазначається код категорії якості води «ПП».
- Загальна вимога до заповнення таблиці 1 Звіту – об'єм забраної або одержаної води (граф 1) повинен дорівнювати сумі об'ємів фактично використаної води (граф 15), переданої води без використання (граф 23) та втрат води (граф 26).

Звіт (таблиця 2)

- Таблиця 2 Звіту призначена для обліку об'ємів зворотних (стічних) та інших вод, що скидаються безпосередньо у водні об'єкти та підземні горизонти, передаються іншим водокористувачам або надходять на поля зрошення, рельєф місцевості, поля фільтрації, у накопичувачі та вигреби, а також для обліку кількості забруднюючих речовин.
- За наявності декількох приймачів зворотних (стічних) та інших вод дані щодо кожного з них зазначаються в окремих рядках.
- У графі «Б» зазначається назва приймача зворотних (стічних) та інших вод.
- У графі «В» зазначається тип приймача зворотних (стічних) та інших вод згідно з додатком 1 до цього Порядку.
- У графі «Г» зазначається код поверхневого водного об'єкта, в який скидається вода (у басейні якого розташовані інші приймачі зворотних (стічних) вод).
- Код поверхневого водного об'єкта визначається відповідно до затвердженого Держводагентством класифікатора кодування водних об'єктів, із яких здійснюється забір води або у які скидаються зворотні (стічні) води.

Звіт

У графі 4 зазначається об'єм зворотних (стічних) вод (у тому числі шахтно-кар'єрних, пластових, дренажних, баластних), які скинуті в природні водні об'єкти після очисних споруд і якість яких не відповідає встановленим у дозволі на спеціальне водокористування ГДК.

У графі 5 зазначається об'єм нормативно-чистих зворотних (стічних) вод, які скидаються у природні водні об'єкти без очистки. До нормативно-чистих відносяться зворотні (стічні) води, якість яких відповідає встановленим у дозволі на спеціальне водокористування ГДК.

У графах 6 – 8 зазначаються об'єми нормативно-очищених на відповідних очисних спорудах (біологічної, фізико-хімічної, механічної очистки) зворотних (стічних) вод. До нормативно-очищених відносяться зворотні (стічні) води, якість яких відповідає встановленим у дозволі на спеціальне водокористування ГДК.

Об'єм зворотних (стічних) вод, що пройшли послідовну очистку на спорудах механічної, фізико-хімічної і біологічної очистки, зазначається один раз в одній із граф – 6, 7 або 8, що відповідає кінцевій стадії очистки.

Віднесення зворотних (стічних) вод до категорій «забруднених», «нормативно-очищених» і «нормативно-чистих» здійснюється на основі порівняння фактичної концентрації скинутих забруднюючих речовин із встановленими у дозволі на спеціальне водокористування ГДК для кожного водовипуску.

У разі відсутності встановлених у дозволі на спеціальне водокористування ГДК віднесення зворотних (стічних) вод до категорій «забруднених», «нормативно-очищених» і «нормативно-чистих» здійснюється на основі порівняння фактичної концентрації скинутих забруднюючих речовин із відповідними концентраціями у фоновому створі.

У графах 9 – n (де n - порядковий номер графи) зазначаються код забруднюючої речовини відповідно до кодів основних забруднюючих речовин згідно з додатком 4 до цього Порядку та через скісну – її кількість.

Значення кількісних показників забруднюючих речовин зазначається із округленням до одного знака після коми при загальній довжині формату з десяти знаків, включаючи кому.

Якщо забір та скид зворотних (стічних) вод здійснюється у межах одного й того самого району основного річкового басейну, то кількість забруднюючих речовин у зворотних (стічних) водах визначається з відрахуванням кількості відповідних забруднюючих речовин у воді, що була забрана.

Якщо забір води здійснюється у межах одного району основного річкового басейну, а скид зворотних (стічних) вод здійснюється у межах іншого району основного річкового басейну, то кількість забруднюючих речовин у зворотних (стічних) водах визначається без відрахування кількості відповідних забруднюючих речовин у воді, що була забрана.

У випадку отримання води, у тому числі зворотної (стічної) від іншого водокористувача, кількість забруднюючих речовин у зворотних (стічних) водах визначається з відрахуванням кількості відповідних забруднюючих речовин у фоновому створі.

Графи 9-n не заповнюються для об'ємів зворотних (стічних) вод, що зазначаються в графі 5 відповідно до пункту 5.11 цього розділу.

Звіт

Об'єм зворотної (стічної) води, що передається іншому водокористувачу, відображається окремим рядком у таблиці 2 Звіту, в якому:

у графі «В» зазначається код типу приймача зворотних (стічних) вод «95»;

у графі «Г» на місці перших трьох знаків коду поверхневого водного об'єкта зазначається «СТО», а на місці наступних шести знаків – шестизначний код підприємства, якому передається зворотна (стічна) вода;

у графі 2 зазначається загальний об'єм переданої зворотної (стічної) води;

графи 3 – 8 не заповнюються;

у графах 9 – n зазначаються кількість та коди основних забруднюючих речовин.

При заповненні окремих рядків таблиці 2 Звіту для відображення скидів колекторно-дренажних вод, що відводяться з метою зниження рівня ґрунтових вод, а також вод, що відводяться на поля зрошення, рельєф місцевості, поля фільтрації, у накопичувачі та вигреби, граfi 3 – n не заповнюються.

Загальна вимога до заповнення таблиці 2 Звіту – фактичний об'єм водовідведення у водні об'єкти та інші приймачі, які не віднесені до водних об'єктів (графа 2), повинен дорівнювати сумі об'ємів забруднених (графі 3 та 4), нормативно-чистих (без очистки) (графа 5) та нормативно-очищених на відповідних очисних спорудах (графі 6 – 8) зворотних (стічних) вод.

Звіт (таблиця 3)

Таблиця 3 Звіту призначена для обліку додаткових показників використання води, не передбачених таблицями 1 і 2 Звіту.

У рядку 1 зазначається об'єм води, що використовується у системах оборотного водопостачання, за винятком об'єму води, що подається в систему для її підживлення.

Об'єм води у системах оборотного водопостачання – сумарний об'єм води, який було б необхідно використати водокористувачу протягом року у разі відсутності таких систем (об'єм економії забраної або одержаної від інших водокористувачів води за рахунок застосування оборотних систем у звітному періоді).

Об'єм води, що подається до оборотної системи водопостачання для її підживлення, зазначається у таблиці 1 Звіту згідно з пунктами 4.2 – 4.10 розділу IV цього Порядку.

Оборотна система водопостачання – система водопостачання, яка передбачає багаторазове використання води у технологічному циклі і безпосередньо не зв'язана з об'єктами водного фонду, за винятком наливних водосховищ та ставків-охолоджувачів, які за проектом є частиною такої оборотної системи.

Прямотокова система водопостачання – система водопостачання з одноразовим використанням води та подальшим її скидом до об'єктів водного фонду або подальшою передачею її після використання іншим водокористувачам.

До об'єму води у системах оборотного водопостачання не відноситься об'єм води, яка циркулює в системах тепlopостачання. У таблиці 1 Звіту враховується тільки об'єм води, що подається на підживлення цих систем.

Звіт

Звіт

У рядку 9 зазначається фактична на кінець року потужність очисних споруд, на яких зворотні (стічні) води очищуються до категорії нормативно-очищених.

У рядку 10 зазначається фактична на кінець року потужність очисних споруд, після яких зворотні (стічні) води відводяться на поля зрошення, рельєф місцевості, поля фільтрації, у накопичувачі та вигреби, а також передаються після кінцевої стадії очистки для використання іншому водокористувачу.

У рядку 11 зазначається об'єм води, забраної із водного об'єкта, що врахована засобами вимірювальної техніки первинних водокористувачів.

У рядку 12 зазначається об'єм зворотної (стічної) води, що врахована засобами вимірювальної техніки на спорудах кінцевої очистки.

При складанні Звітів гідроелектростанціями (гідровузлами):

об'єм води, забраної для виробничих і господарсько-побутових потреб (водопостачання майстерень, гаражів, інших об'єктів, що знаходяться на балансі гідровузлів), а також переданої іншим водокористувачам, зазначається за загальними правилами;

об'єм води, що пропускається через споруди гідровузла для шлюзування суден, пропуску риби, підтримання судохідних глибин, забезпечення санітарних витрат у нижньому б'єфі та інших потреб, що не пов'язані із забором води із природних об'єктів, не враховується;

об'єм води, пропущеної через турбіни гідроелектростанцій та гідроакумуючих електростанцій для вироблення електроенергії, зазначається в рядку 3 таблиці 3 Звіту в мільйонах кубічних метрів (у цілих числах).

Водні ресурси, що використовуються без вилучення їх з водних об'єктів:

- об'єм води, що пропускається через турбіни гідроелектростанцій для вироблення електроенергії та використовується під час експлуатації водних шляхів пасажирським, вантажним самохідним і несамохідним водним транспортом, а також води, що скидається з водних об'єктів для підтримання санітарних витрат у річці та з метою запобігання виникненню гідродинамічних аварій, у таблиці 1 Звіту не зазначається;
- об'єм води, що використовується для рибогосподарських потреб, у графах 14, 15, 17 таблиці 1 Звіту не зазначається.

Водокористувачі, що забезпечують заповнення і підживлення теплових мереж, звітують про вказаний об'єм води в графах 1 – 15, 17 таблиці 1 Звіту та рядках 4, 5 таблиці 3 Звіту.

Вода, що циркулює в системах тепlopостачання, обліку не підлягає.

Підприємства та організації, які забезпечують перекидання води у маловодні регіони каналами і водогонами міжбасейнового та внутрішньобасейнового перерозподілу водних ресурсів, зазначають об'єм забору води із природного водного об'єкта в магістральний канал у графах 1 – 13, 23 (при цьому у графі 22 зазначається код ТР), у графі 26 таблиці 1 Звіту та у графі 2 таблиці 2 Звіту (за винятком втрат при транспортуванні).

Об'єм води, яка використовується на власні та інші потреби, зазначається у Звіті на загальних підставах.

Організації, що належать до сфери управління Держводагентства, зазначають об'єм води, яка забирається ними із водних об'єктів або магістральних каналів для зрошення, у графах 2-14, 23 (при цьому у графі 22 зазначається код ТН) та у графі 26 таблиці 1 Звіту.

Об'єм води, яка використовується на власні та інші потреби, зазначається у Звіті на загальних підставах.

Водокористувачі, які отримують воду для потреб зрошувального землеробства від організацій, що належать до сфери управління Держводагентства, у графі 14 таблиці 1 Звіту зазначають об'єм води, узгоджений із зазначеними організаціями до 20 квітня звітного року при укладанні договорів (протоколів про наміри) на поставку води.

У випадку забору води безпосередньо із водного об'єкта і передачі її без використання для підживлення (підвищення водності) водних об'єктів (транзит води) її об'єм зазначається у графах 1 – 13, 23 (при цьому у графі 22 зазначається код ТР) таблиці 1 Звіту та у графі 2 таблиці 2 Звіту.

При заборі підземної води її об'єм зазначається сумарно, незалежно від кількості свердловин.

Водокористувачі, що використовують на власні потреби пластову попутно забрану при видобуванні корисних копалин воду і закачують її після використання назад для підтримання пластового тиску, зазначають об'єм води лише у рядку 2 таблиці 3 Звіту.

Об'єм попутно забраної при видобуванні корисних копалин води, яка використовується на власні та інші потреби, зазначається у Звіті на загальних підставах.

Об'єм попутно забраної при видобуванні корисних копалин води, скинутої без використання в поверхневі або підземні водні об'єкти, зазначається в таблицях 1 і 2 Звіту (графи 22, 23 таблиці 1 Звіту в цьому випадку не заповнюються і код ТР не зазначається).

При здійсненні транзиту шахтно-кар'єрних вод з метою підживлення (підвищення водності) водних об'єктів заповнення таблиць 1 і 2 Звіту здійснюється згідно з пунктом 7.7 цього розділу.

Об'єм зворотних (стічних) вод, що одержуються від інших водокористувачів з метою очистки, зазначається у графах 1 – 13, 23 (при цьому у графі 22 зазначається код СТ) таблиці 1 Звіту та графах 2 – n таблиці 2 Звіту.

Об'єм забраних, отриманих, використаних і відведених колекторно-дренажних вод зазначається у відповідних графах таблиць 1 і 2 Звіту. При цьому у графі "Д" таблиць 1 і 2 Звіту зазначається код якості води КД.

Заповнення Звітів водокористувачами, які використовують воду для рибогосподарських потреб (риборозведення), здійснюється таким чином:

1) об'єм води, що використовується для рибогосподарських потреб без вилучення із водного об'єкта, має дорівнювати максимальному фізичному (з початку року) об'єму водного об'єкта, який використовується для рибогосподарських потреб.

Зазначений об'єм води відображається в таблиці 1 Звіту:

- у графі «В» – код джерела 40 або 41;
- у графі «Г» – код найближчого водотоку (річки);
- у графі «Д» – код категорії якості води ТН;
- графа 15 – не заповнюється;
- у графі 20 – код 03 використано для рибогосподарських потреб;
- у графі 21 – максимальний фізичний (з початку року) об'єм водного об'єкта, який використовується для рибогосподарських потреб;

ЯКЩО ВИЛОВ РИБИ
ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ З
ЧАСТКОВИМ АБО
ПОВНИМ СКИДОМ ВОДИ
ІЗ ВОДНОГО ОБ'ЄКТА,
ДОДАТКОВО
ДО підпункту
1 зазначений об'єм
вказується:

- у таблиці 1 Звіту:
- у графі «В» – код джерела 20;
- у графі «Г» – код річки, з якої заповнюється водний об'єкт;
- у графі «Д» – код якості води ТН;
- у графі 1 – об'єм води, забраної на поповнення об'єму водного об'єкта, який скинуто з метою вилову риби (цей об'єм розподіляється на ті місяці звітного року, коли здійснювалося наповнення водного об'єкта);
- у графі 15 – об'єм, зазначений у графі 1;
- у графі 17 – той самий об'єм;
- у таблиці 2 Звіту:
- у графі «В» – код типу приймача 20;
- у графі «Г» – код річки, у яку здійснюється повний або частковий скид з водного об'єкта;
- у графі «Д» – код якості СС;
- у графі 2 – об'єм, що зазначається у графі 15 таблиці 1 Звіту (цей самий об'єм зазначається в одній із граф 3 – 8 таблиці 2 Звіту). Якщо категорія якості води, що скидається, не нормативно-чиста (без очистки), то склад забруднюючих речовин у графах 9 – n таблиці 2 Звіту заповнюється на загальних підставах;

якщо здійснюється
поповнення водного об'єкта,
що пов'язано з втратами води
на фільтрацію та
випаровування, додатково
до підпунктів
1 і 2 зазначений об'єм
вказується:

- у таблиці 1 Звіту:
- у графі «В» – код джерела 20;
- у графі «Г» – код річки, з якої поповнюється водний об'єкт;
- у графі «Д» – код якості води ТН;
- у графі 1 – об'єм води, який підлягає поповненню. Зазначений об'єм води вказується у графах 2 – 13 таблиці 1 Звіту (розподіляється на ті місяці, коли здійснювалось поповнення водного об'єкта);
- у графі 22 – код транзиту ТР;
- у графі 23 – об'єм, зазначений у графі 1;
- у таблиці 2 Звіту:
- у графі «В» – код приймача 40 або 41;
- у графі «Г» – код найближчого водотоку (річки);
- у графі «Д» – код якості ТР;
- у графі 2 – об'єм, відображений у графах 1, 23 таблиці 1 Звіту.

Якщо водокористувачі, які використовують воду для рибогосподарських потреб (риборозведення), здійснюють інші види водокористування або передачу води іншим водокористувачам, заповнення додаткових рядків Звітів здійснюється на загальних підставах.

У разі наявності у сільських населених пунктах суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність із централізованого водопостачання та/або водовідведення, заповнення ними Звітів про використання води здійснюється на загальних підставах.

У разі відсутності у населених пунктах суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність із централізованого водопостачання та/або водовідведення, об'єми використання води сільським населенням для питних і санітарно-гігієнічних потреб (у тому числі на утримання худоби) зазначаються районними державними адміністраціями у графі 21 таблиці 1 Звіту (з узагальненими даними по району), при цьому у графі 20 зазначається код виду використання води – 05.

8. Електронний кабінет надрокористувача

<https://nadra.gov.ua/entrance>

 gov.ua
Державні сайти України

Електронний кабінет
 Реєстрація | Вхід
 Людям із порушенням зору

ДЕРЖАВНИЙ ГЕОЛОГІЧНИЙ ПОРТАЛ
Державна служба геології та надр України

ПЕРЕРАХУНОК КООРДИНАТ СК-42 В WGS-84   ЗАЯВИ НА СПЕЦДОЗВОЛИ   ЗВІТ ПРО ВЕРИФІКАЦІЮ ЗАПАСІВ

Вхід до системи

ВХІД/РЕЄСТРАЦІЯ ЗА ЕЦП

Доступ до цифрових послуг надається через Електронний кабінет - захищений сервіс взаємодії з надрокористувачами. Вхід до сторінки Електронного кабінету здійснюється з використанням електронного цифрового підпису.

[Продовжити](#)

Єдина державна електронна геоінформаційна система користування надрами

Державні реєстри, каталог відомостей про геологічну інформацію, інформація про державну реєстрацію геологорозвідувальних робіт, відомості про заяви на спеціальні дозволи на користування надрами.

[Продовжити](#)

Про затвердження Порядку ведення, функціонування та доступу до інформації єдиної державної електронної геоінформаційної системи користування надрами
Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок від
19.05.2023 № 511

[https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/511-2023-
%D0%BF#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/511-2023-%D0%BF#Text)

Власником єдиної геоінформаційної системи та виключних майнових прав на її програмне забезпечення є Держгеонадра, що забезпечує захист інформації єдиної геоінформаційної системи та контроль за нею відповідно до Закону України “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах”.

- Єдина геоінформаційна система функціонує з метою створення єдиного інформаційного простору у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр шляхом об’єднання відповідних інформаційних ресурсів та оптимізації процесів спільного використання технічного і програмного забезпечення.

Основними завданнями єдиної геоінформаційної системи є:

- облік ділянок надр, наданих у користування;
- створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорона, захист інформації у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр;
- забезпечення електронної взаємодії між надрокористувачами, органами державної влади та органами місцевого самоврядування з метою виконання визначених законодавством завдань у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, зокрема обробки інформації, що формується у процесі діяльності користувачів надр, у тому числі користувачів надр на умовах угод про розподіл продукції;
- підвищення рівня прозорості та оперативності виконання завдань, пов'язаних з надрокористуванням, зменшення обсягу часових та фінансових витрат на інформаційно-пошукові, розрахункові та аналітичні роботи, формування належної звітності з питань надрокористування.

Основними функціями єдиної геоінформаційної системи є:

- інтеграція інформаційних ресурсів у сфері надрокористування єдиної геоінформаційної системи;
- обробка інформації, що формується у процесі діяльності надрокористувачів, у тому числі надрокористувачів на умовах угод про розподіл продукції;
- розмежування прав доступу та надання контрольованого доступу користувачам електронного кабінету до інформаційних ресурсів єдиної геоінформаційної системи;
- отримання, розгляд та опрацювання електронних документів, поданих користувачами електронного кабінету, з автоматичною фіксацією часу надсилання та часу отримання, забезпечення цілісності та автентичності електронних документів;
- проведення перевірки своєчасності внесення, достовірності, повноти та ступеня обробки інформації, яка подається користувачами електронного кабінету;
- систематизація та узагальнення інформації, перетворення її у формат, придатний для проведення подальшого аналізу та забезпечення роботи систем підтримки прийняття рішень;
- доступність інформації, яка міститься в єдиній геоінформаційній системі, для осіб з інвалідністю згідно з вимогами ДСТУ EN 301549:2022 “Інформаційні технології. Вимоги щодо доступності продуктів та послуг ІКТ”;
- забезпечення об’єктивності, актуальності, достовірності, повноти та захищеності від несанкціонованих змін інформації, яка міститься в єдиній геоінформаційній системі;
- збереження, автоматичне резервування і відновлення відомостей (даних), що внесені до єдиної геоінформаційної системи, забезпечення безперебійного доступу до єдиної геоінформаційної системи та її складових;
- забезпечення доступу до геопросторових даних та метаданих на Державному геологічному веб-порталі і національному геопорталі, їх відображення за допомогою відповідних сервісів згідно із Законами України “Про доступ до публічної інформації”, “Про захист персональних даних” і “Про національну інфраструктуру геопросторових даних”;
- інтероперабельність та електронна інформаційна взаємодія з національним геопорталом, Єдиною екологічною платформою “ЕкоСистема” та іншими електронними інформаційними ресурсами органів державної влади та органів місцевого самоврядування, суб’єктів надання вихідних даних з метою виконання визначених законодавством повноважень у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр.

Єдина геоінформаційна система складається з таких елементів:

- центр обробки даних єдиної геоінформаційної системи;
- інформаційні системи, бази даних і державні реєстри, перелік яких визначено статтею 5-1 Кодексу України про надра;
- комплексна система захисту інформації єдиної геоінформаційної системи з підтвердженою в установленому законодавством порядку відповідністю.

Держатель єдиної геоінформаційної системи:

- забезпечує здійснення організаційних заходів, які пов'язані із створенням, модернізацією та функціонуванням єдиної геоінформаційної системи та її складових, а також здійснює нормативно-правове, методологічне та інформаційне забезпечення у сфері ведення єдиної геоінформаційної системи;
- інформує адміністратора єдиної геоінформаційної системи про виявлені недоліки у її роботі, вносить пропозиції щодо їх усунення та вдосконалення роботи єдиної геоінформаційної системи;
- надає роз'яснення, що стосуються питань ведення єдиної геоінформаційної системи (крім питань, що стосуються її технічного та програмного забезпечення);
- здійснює фінансування заходів щодо технічної підтримки та модернізації єдиної геоінформаційної системи;
- затверджує технічні вимоги та технічні завдання з розроблення та модернізації програмного забезпечення, а також погоджує пропозиції щодо розроблення та модернізації спеціального програмного забезпечення, що пропонується адміністратором єдиної геоінформаційної системи;
- розробляє специфікації геопросторових даних для наборів геопросторових даних та завантажує їх у сховище даних національного геоportалу з використанням електронного кабінету національного геоportалу;
- забезпечує оприлюднення інформації єдиної геоінформаційної системи у формі відкритих даних відповідно до Законів України “Про захист персональних даних”, “Про доступ до публічної інформації” та “Про забезпечення прозорості у видобувних галузях”;
- забезпечує оприлюднення метаданих на національному геоportалі та відображення геопросторових даних і метаданих за допомогою сервісів доступу на національному геоportалі;
- здійснює контроль за функціонуванням єдиної геоінформаційної системи та її складових, у тому числі шляхом проведення моніторингу процесів її ведення;
- забезпечує електронну інформаційну взаємодію з електронними інформаційними ресурсами органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших суб'єктів надання вихідних даних;
- укладає договори про обслуговування технічної інфраструктури (центру обробки даних, мережі передачі даних) та залучає у разі потреби працівників інших підприємств, установ та організацій для виконання робіт з технічного супроводження обладнання єдиної геоінформаційної системи.

Адміністратор єдиної геоінформаційної системи:

- забезпечує належне функціонування єдиної геоінформаційної системи відповідно до вимог;
- проводить моніторинг роботи єдиної геоінформаційної системи та її складових;
- забезпечує обробку та аналіз інформації, яка надходить через електронні кабінети єдиної геоінформаційної системи та надрокористувача;
- забезпечує надання, блокування та анулювання доступу, визначає право доступу користувачів до відповідних розділів та складових системи;
- забезпечує авторизацію користувачів електронного кабінету;
- забезпечує здійснення методичної підтримки обробки та систематизації відомостей, що містяться в єдиній геоінформаційній системі, створення, зберігання та використання архівних відомостей;
- здійснює розгляд пропозицій (зауважень) щодо удосконалення функціонування єдиної геоінформаційної системи та надання відповідних пропозицій її держателю.

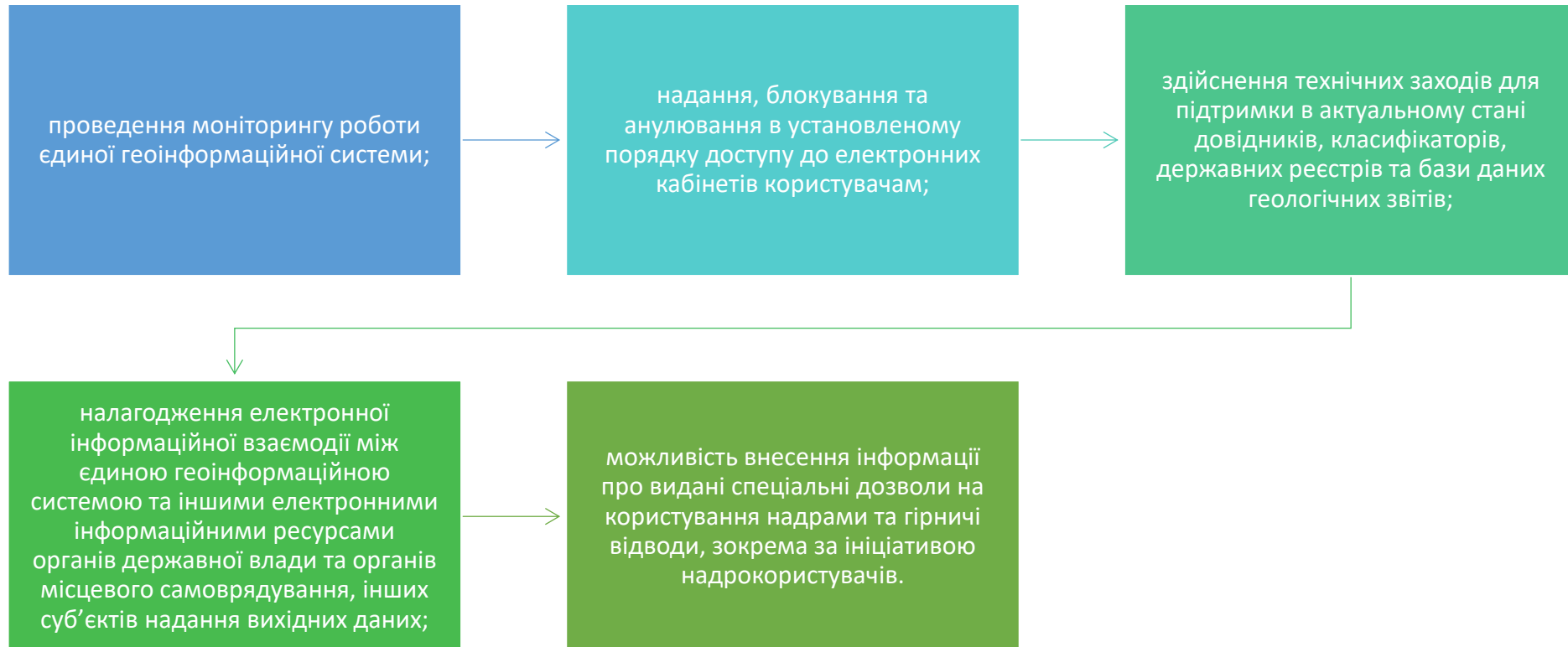
Технічний адміністратор єдиної геоінформаційної системи:

Створення програмного забезпечення єдиної геоінформаційної системи передбачає здійснення комплексу заходів, спрямованих на її розроблення (модернізацію), тестування та дослідну експлуатацію, впровадження з урахуванням вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр.

- Супроводження програмного забезпечення єдиної геоінформаційної системи передбачає здійснення заходів щодо забезпечення його функціонування відповідно до технічної документації, виявлення помилок, надання інформації про виявлені помилки розробникам програмного забезпечення єдиної геоінформаційної системи та забезпечення виправлення помилок.

Технічне та програмне забезпечення єдиної геоінформаційної системи передбачає:

Користувачі електронного кабінету отримують доступ до електронного кабінету після проходження процедури електронної ідентифікації/автентифікації відповідно до визначених законодавством повноважень та з метою виконання відповідних завдань у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр.

- Доступ користувача електронного кабінету до електронного кабінету блокується на строк, необхідний для усунення підстави, що стала причиною блокування такого доступу.

Адміністратор єдиної геоінформаційної системи протягом 24 годин блокує доступ користувача електронного кабінету до електронного кабінету в разі:

НАДХОДЖЕННЯ
ПОВІДОМЛЕННЯ
(ДОКУМЕНТІВ), ЩО
ПІДТВЕРДЖУЮТЬ ФАКТ
КОМПРОМЕТАЦІЇ
ОСОБИСТОГО КЛЮЧА
КОРИСТУВАЧА ЕЛЕКТРОННИХ
ДОВІРЧИХ ПОСЛУГ,
ВИЯВЛЕНИЙ САМОСТІЙНО
КОРИСТУВАЧЕМ АБО
КОНТРОЛЮЮЧИМ ОРГАНОМ
ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ
ЗАХОДІВ ДЕРЖАВНОГО
НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) ЗА
ДОТРИМАННЯМ ВИМОГ
ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ
ЕЛЕКТРОННИХ ДОВІРЧИХ
ПОСЛУГ;

ОТРИМАННЯ
ПОВІДОМЛЕННЯ КЕРІВНИКА
ОРГАНУ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ,
ОРГАНУ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ АБО
ОСОБИ, ЯКА ЙОГО ЗАМІЩУЄ,
ПРО НЕОБХІДНІСТЬ
БЛОКУВАННЯ ДОСТУПУ
КОРИСТУВАЧА
ЕЛЕКТРОННОГО КАБІНЕТУ ДО
ЕЛЕКТРОННОГО КАБІНЕТУ У
ЗВ'ЯЗКУ З ЙОГО
ВІДСТОРОНЕННЯМ ВІД
РОБОТИ;

ОТРИМАННЯ ВІДПОВІДНОГО
СУДОВОГО РІШЕННЯ, ЩО
НАБРАЛО ЗАКОННОЇ СИЛИ.

Адміністратор єдиної геоінформаційної системи анулює доступ користувача електронного кабінету до електронного кабінету в разі:

- отримання повідомлення керівника органу державної влади, органу місцевого самоврядування або особи, яка його заміщує, про необхідність анулювання доступу користувача електронного кабінету до електронного кабінету у зв'язку з припиненням виконання ним своїх повноважень, зокрема звільненням, переведенням, смертю, оголошенням померлим, визнанням безвісно відсутнім, недієздатним, обмеженням цивільної дієздатності, припиненням виконання повноважень органом (організацією);
- втрати користувачем електронного кабінету правового статусу (функцій), який (які) визначає (визначають) його право доступу до такого кабінету;
- отримання єдиною геоінформаційною системою в порядку електронної інформаційної взаємодії інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про припинення користувача електронного кабінету - юридичної особи шляхом ліквідації;
- отримання єдиною геоінформаційною системою в порядку електронної інформаційної взаємодії з електронними інформаційними ресурсами органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших суб'єктів надання вихідних даних інформації про смерть, оголошення померлим, визнання безвісно відсутнім, зниклим безвісти, зниклим безвісти за особливих обставин, недієздатним, обмеження цивільної дієздатності користувача електронного кабінету;
- отримання відповідного судового рішення, що набрало законної сили.

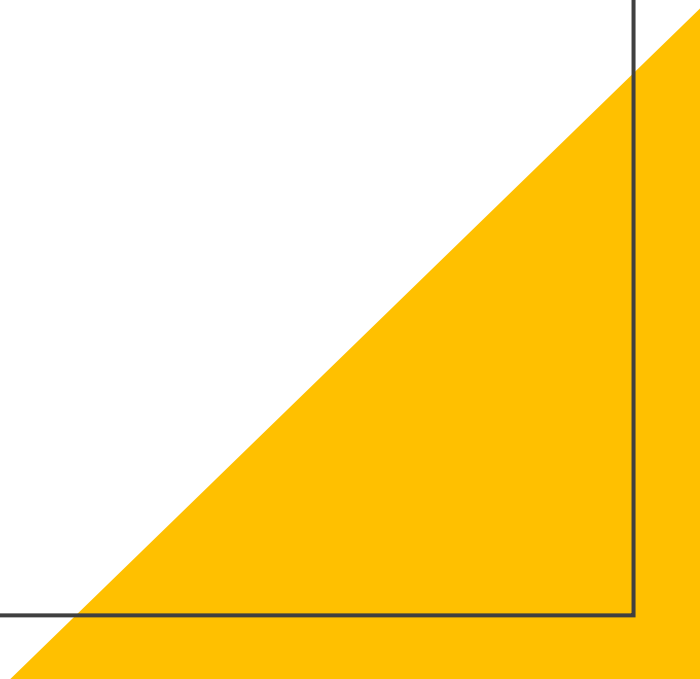
Адміністратор єдиної
геоінформаційної системи
протягом 24 годин
відновлює доступ
користувача, якому було
заблоковано доступ до
електронного кабінету, в
разі:

- отримання повідомлення керівника органу державної влади, органу місцевого самоврядування або особи, яка його заміщує, про припинення обставин, що стали підставою для блокування доступу користувача до електронного кабінету;
- отримання відповідного судового рішення, що набрало законної сили.

Єдина геоінформаційна система функціонує у цілодобовому режимі, крім випадків проведення планових та позапланових профілактичних та/або технічних робіт, пов'язаних з усуненням технічних та/або методологічних помилок чи технічного збою в роботі, тривалість проведення яких визначається адміністратором єдиної геоінформаційної системи.

Інформація про проведення планових профілактичних та/або технічних робіт з підтримки єдиної геоінформаційної системи оприлюднюється на Державному геологічному веб-порталі за три календарні дні до дати проведення таких робіт, крім випадків, коли через терміновість проведення таких робіт своєчасне попередження неможливе, про що протягом 10 хвилин розміщується відповідне повідомлення на Державному геологічному веб-порталі.

9. Дозвіл на користування надрами

Надання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів) на видобування нафти і газу (промислову розробку родовищ)

Спеціальний дозвіл на користування надрами

- документ, що видається Державною службою геології та надр України і засвідчує право юридичної чи фізичної особи на користування надрами з метою видобування корисних копалин. Для отримання дозволу без проведення аукціону заявник повинен звернутися до дозвільного органу із заявою та необхідними документами.

Де отримати: Державна служба геології та надр України

Як замовити послугу: Подати заяву на отримання послуги заявник може особисто або через законного представника чи заповнивши заяву на отримання послуги онлайн на сайті: <https://nadra.gov.ua/>.

Хто може звернутися: фізична особа, юридична особа, фізична особа-підприємець

Документи, що необхідно надати для отримання послуги:

- Заява щодо надання спеціального дозволу на користування надрами
- Копія паспорта або іншого документа, що посвідчує особу, та реєстраційний номер облікової картки платника податків (фізичні особи, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті, - копія паспорта із серією, номером та відміткою) (У РАЗІ ЯКЩО ЗАЯВНИК Є ФІЗИЧНОЮ ОСОБОЮ-ПІДПРИЄМЦЕМ)
- Актуальна на дату подання заяви інформація (дані), що дає змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, - прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дата народження, держава громадянства (підданства), а якщо кінцевий бенефіціарний власник є іноземцем і громадянином (підданим) декількох держав - усі держави його громадянства (підданства), серія (за наявності) та номер документа (документів), що посвідчує особу та підтверджує громадянство (підданство), зокрема, але не виключно, паспорта громадянина України для виїзду за кордон, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), характер та міра (рівень, ступінь, частка) бенефіціарного володіння (вигоди, інтересу, впливу) або обґрунтована причина його (їх) відсутності (ДЛЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ)
- Актуальна інформація (дані) щодо структури власності юридичної особи (ДЛЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ)
- Пояснювальна записка за підписом заявника, що містить характеристику об'єкта (місцезнаходження, площа), обґрунтування необхідності користування надрами відповідно до виду користування надрами, підстави для отримання спеціального дозволу, спеціального дозволу на видобування корисних копалин - інформація про стан геологічного вивчення, метод розробки та потужність підприємства
- Ситуаційний план з нанесеними межами ділянки надр та географічними координатами її кутових точок (у системі WGS 84 з точністю не менше однієї десятої секунди (00,0") та похибкою визначення менше 1 секунди) у масштабі, що дає змогу перевірити правильність визначення координат
- Відомості щодо протоколів Державної комісії України по запасах корисних копалин про затвердження запасів корисної копалини (корисних копалин)
- Завірений заявником план підрахунку запасів корисної копалини на топографічній основі з нанесеними межами категорії запасів, контуром ділянки надр з географічними координатами її кутових точок (у системі WGS 84 з точністю не менше однієї десятої секунди (00,0") та похибкою визначення менше 1 секунди)
- Характерні геологічні розрізи з межами категорій запасів та умовними позначеннями
- Реєстраційні дані висновку про оцінку впливу на довкілля (реєстраційний номер справи, номер висновку, дата видачі та дата офіційного оприлюднення в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля), що визначає допустимість провадження планованої діяльності

Спеціальний дозвіл на користування надрами з метою видобування нафти і газу (промисловою розробкою родовищ) без проведення аукціону (електронних торгів) може бути наданий:

- на підставі пункту 1 статті 162 Кодексу України про надра (видобування корисних копалин, якщо заявник на підставі спеціального дозволу на геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислову розробку, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промислову розробку родовищ) за власні кошти виконав геологічне вивчення ділянки надр, оцінку розвіданих запасів корисних копалин, апробацію прогнозних (перспективних) ресурсів корисних копалин, яка затверджена Державною комісією України по запасах корисних копалин, та подав документи для отримання спеціального дозволу на видобування корисних копалин на відповідній ділянці надр не більше двох років після закінчення строку дії відповідного спеціального дозволу на геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислову розробку, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промислову розробку родовищ);
- на підставі пункту 7 частини першої статті 162 Кодексу України про надра (виконання робіт (провадження діяльності), передбачених угодою про розподіл продукції (У РАЗІ ЯКЩО ЦЕ ПЕРЕДБАЧЕНО УГОДОЮ ПРО РОЗПОДІЛ ПРОДУКЦІЇ, ПОПЕРЕДНЬО ЗАКЛЮЧЕНОЮ МІЖ СУБ'ЄКТОМ ГОСПОДАРЮВАННЯ ТА ДЕРЖАВОЮ УКРАЇНА ЗГІДНО З ЗАКОНОМ УКРАЇНИ "ПРО УГОДИ ПРО РОЗПОДІЛ ПРОДУКЦІЇ"));

Спеціальний дозвіл на користування надрами з метою видобування нафти і газу (промисловою розробкою родовищ) без проведення аукціону (електронних торгів) може бути наданий:

- на підставі пункту 8 статті 162 Кодексу України про надра (оформлення на підставі пункту 11 частини першої статті 165 цього Кодексу окремого спеціального дозволу на користування надрами на виділену в результаті розподілу запасів (ресурсів) корисних копалин ділянку надр (У РАЗІ РОЗПОДІЛУ ЗАПАСІВ ВЖЕ ІСНУЮЧОГО РОДОВИЩА З ЗАТВЕРДЖЕНИМИ ЗАПАСАМИ НА ПІДСТАВІ ВЖЕ НАДАНОГО ДІЙСНОГО СПЕЦІАЛЬНОГО ДОЗВОЛУ НА КОРИСТУВАННЯ НАДРАМИ З ВИДОМ КОРИСТУВАННЯ НАДРАМИ "геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислову розробку родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промисловою розробкою родовищ) без проведення аукціону (електронних торгів)")) статті 162 Кодексу України про надра
- на умовах абзаців 1 та 2 пункту 5 Розділу X Кодексу України про надра (Власник спеціального дозволу на геологічне вивчення або геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислову розробку родовищ, та (або) спеціального дозволу на геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислову розробку родовищ, має право на надання спеціального дозволу на видобування корисних копалин (у тому числі нафти і газу) без проведення аукціону (електронних торгів), якщо він на підставі такого спеціального дозволу на користування надрами (крім наукових полігонів) за власні кошти виконав геологічне вивчення ділянки надр та оцінку запасів та ресурсів корисних копалин, яка затверджена Державною комісією України по запасах корисних копалин, та подав документи для отримання спеціального дозволу на видобування корисних копалин відповідної ділянки надр не пізніше трьох років після затвердження запасів корисних копалин.розробкою родовищ) без проведення аукціону (електронних торгів)")) статті 162 Кодексу України про надра

Такий спеціальний дозвіл на видобування корисних копалин (у тому числі нафти і газу) видається в порядку, передбаченому статтями 162 і 163 цього Кодексу, та за умови сплати плати (збору), розмір якої становить 100 відсотків початкової ціни продажу відповідного спеціального дозволу на користування надрами на аукціоні (електронних торгах). Для отримання такого спеціального дозволу заявник подає заяву разом з документами, передбаченими частинами другою - п'ятою статті 162 цього Кодексу.)

Подання заяви разом з необхідними документами для отримання, продовження строку дії спеціального дозволу на користування надрами, внесення змін до нього, а також внесення змін до угоди про умови користування надрами здійснюються заявником в електронній формі через електронний кабінет надрокористувача на Державному геологічному веб-порталі, формування та ведення якого забезпечує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр.

Дозвільний орган протягом п'яти робочих днів з дня одержання заяви про отримання спеціального дозволу на користування надрами, продовження строку дії, внесення змін до спеціального дозволу на користування надрами встановлює наявність або відсутність підстав для залишення такої заяви без розгляду і в разі їх наявності приймає відповідне рішення.

Підставою для залишення поданої заяви без розгляду є:

подання не в повному обсязі документів, що додаються до заяви, відповідно до цього Кодексу;

підписання заяви або хоча б одного з документів, що додаються до заяви особою, яка не має на це повноважень;

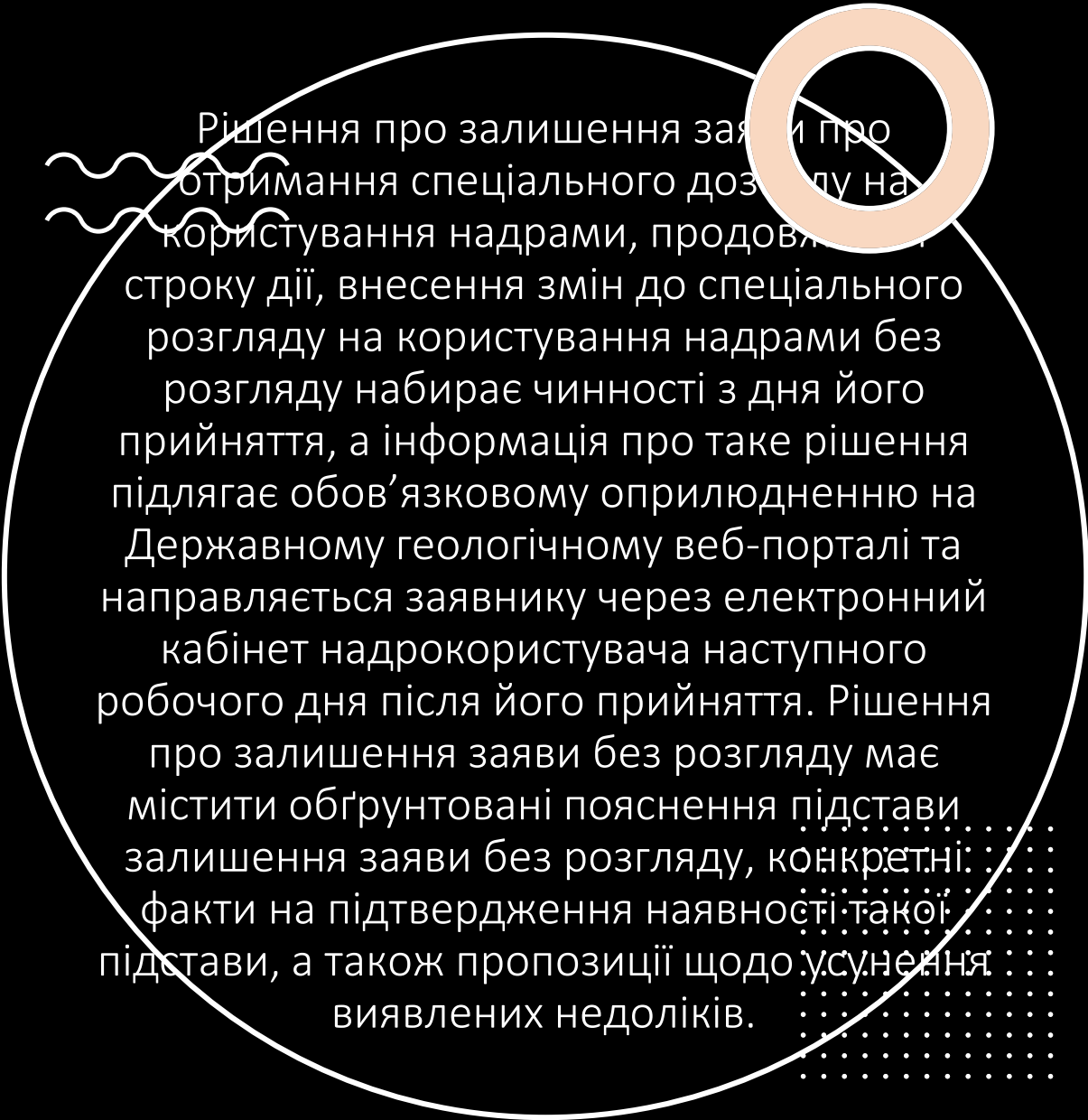
оформлення заяви або хоча б одного з документів, що додаються до заяви, із порушенням вимог цього Кодексу, не за встановленою формою, незазначення у таких документах даних, які обов'язково вносяться до них;

подання заяви з порушенням строків;

звернення заявника про залишення заяви без розгляду.

Рішення про залишення заяви про отримання спеціального дозволу на користування надрами, продовження строку дії, внесення змін до спеціального розгляду на користування надрами без розгляду набирає чинності з дня його прийняття, а інформація про таке рішення підлягає обов'язковому оприлюдненню на Державному геологічному веб-порталі та направляється заявнику через електронний кабінет надрокористувача наступного робочого дня після його прийняття. Рішення про залишення заяви без розгляду має містити обґрунтовані пояснення підстави залишення заяви без розгляду, конкретні факти на підтвердження наявності такої підстави, а також пропозиції щодо усунення виявлених недоліків.

- Якщо дозвільний орган не надіслав заявнику рішення про залишення заяви без розгляду у строк, передбачений частиною чотирнадцятою цієї статті, вважається, що дозвільний орган прийняв заяву, підстав для її повернення без розгляду немає.

Після усунення причин, що стали підставою для прийняття рішення про залишення заяви без розгляду, заявник протягом 20 робочих днів з дня, наступного після прийняття такого рішення, може повторно подати відповідну заяву.

У разі повторного подання до дозвільного органу заяви про отримання спеціального дозволу на користування надрами, продовження строку дії, внесення змін до спеціального дозволу на користування надрами до заяви додаються лише ті документи, неподання або недоліки яких стали підставою для прийняття рішення про залишення заяви без розгляду, за умови що попередньо подані документи на момент повторного подання заяви є актуальними.

Невід'ємною частиною спеціального дозволу на користування надрами є угода про умови користування надрами, що укладається між відповідним дозвільним органом та надрокористувачем протягом 30 календарних днів з дня прийняття відповідним дозвільним органом рішення про надання спеціального дозволу на користування надрами.

У разі надання спеціального дозволу на користування надрами, продовження строку його дії, внесення змін до нього відповідні відомості підлягають внесенню до Державного реєстру спеціальних дозволів на користування надрами не пізніше п'яти робочих днів після підписання заявником відповідної угоди про умови користування надрами та за умови сплати ним плати (збору), якщо таку плату (збір) встановлено статтями 28, 34 або статтею 39 цього Кодексу.

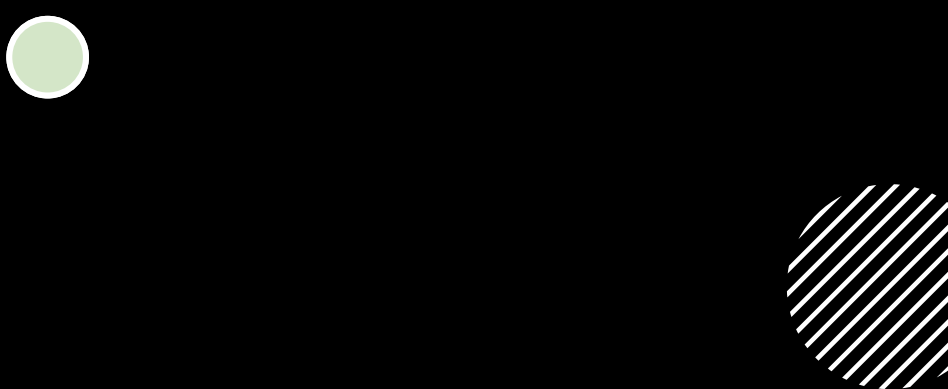
Спеціальний дозвіл на користування надрами надається у формі витягу із Державного реєстру спеціальних дозволів на користування надрами в електронній формі.

До створення та забезпечення належного функціонування єдиної державної електронної геоінформаційної системи користування надрами в частині державного реєстру спеціальних дозволів на користування надрами усі положення Кодексу України про надра та прийнятих відповідно до нього нормативно-правових актів у частині включення до державного реєстру спеціальних дозволів на користування надрами інформації щодо спеціальних дозволів на користування надрами, продовження строку їх дії, внесення до них змін (у тому числі до угоди про умови користування надрами) реалізуються шляхом оприлюднення відповідної інформації на офіційному веб-сайті відповідного дозвільного органу. Опублікований на офіційному веб-сайті спеціальний дозвіл на користування надрами є дійсним. Спеціальний дозвіл на користування надрами у формі витягу у паперовій формі не є обов'язковим та надається протягом п'яти робочих днів з дня подання до відповідного дозвільного органу надрокористувачем заяви довільної форми.

Результат та способи отримання результату

Залишення заяви без розгляду.

Відмова у наданні спеціального дозволу на користування надрами

Надання спеціального дозволу на користування надрами

Отримати результати надання послуги заявник може особисто або через законного представника, поштовим відправленням на вказану при поданні заяви адресу (рекомендованим листом) або електронною поштою чи на сайті: <https://nadra.gov.ua/>.

В електронній формі

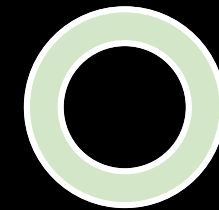
- За надання спеціального дозволу на користування надрами справляється відповідна плата (збір). Розмір плати (збору) за надання спеціального дозволу на користування надрами визначається за результатами аукціону (електронних торгів). У разі надання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів) справляється плата (збір) у розмірі 100 відсотків початкової ціни продажу відповідного спеціального дозволу на користування надрами на аукціоні (електронних торгах). Початкова ціна продажу на аукціоні (електронних торгах) спеціального дозволу на користування надрами визначається відповідно до методики, що затверджується Кабінетом Міністрів України (Методика визначення початкової ціни продажу на аукціоні (електронних торгах) спеціального дозволу на право користування надрами, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 15.10.2004 № 1374 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2020 № 915). За надання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів) з метою виконання угоди про розподіл продукції справляється плата (збір) у розмірі 1 відсоток початкової ціни продажу такого спеціального дозволу на користування надрами на аукціоні (електронних торгах).
- 80 днів (робочі)

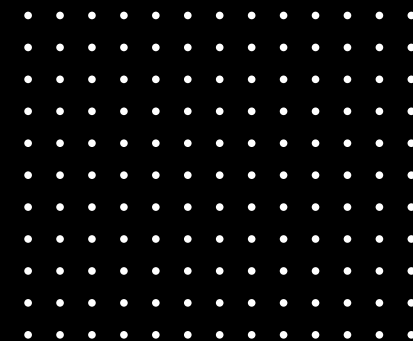
Підстави для відмови у наданні послуги

- Наявність обмежень щодо можливості заявника набувати прав користування надрами, визначених частинами третьою - шостою статті 13 Кодексу (користувачами надр не можуть бути: 1) юридичні особи, зареєстровані у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором; 2) юридичні особи, у яких: істотну участь має держава, визнана Верховною Радою України державою-агресором; істотну участь мають юридичні особи, зареєстровані у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором; істотну участь мають або є кінцевими бенефіціарними власниками фізичні особи - громадяни та (або) резиденти держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором. Положення цього пункту не застосовуються до юридичних осіб, акції яких допущені до торгів на іноземних фондових біржах згідно з переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України (крім юридичних осіб, які є резидентами держави-агресора); 3) фізичні особи - громадяни та (або) резиденти держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором)
- Відсутність у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про кінцевого бенефіціарного власника або інформації про його відсутність та/або наявність невідповідності відомостей про кінцевого бенефіціарного власника, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, інформації (даним), що дає змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, поданій заявником, а в разі зареєстрованого іноземного представництва - інформації про кінцевого бенефіціарного власника відповідно до Закону України "Про забезпечення прозорості у видобувних галузях".
- Виявлення у поданих документах недостовірних відомостей

- Органи, до яких оскаржується:
Державна служба геології та
надр України та Окружний
адміністративний суд

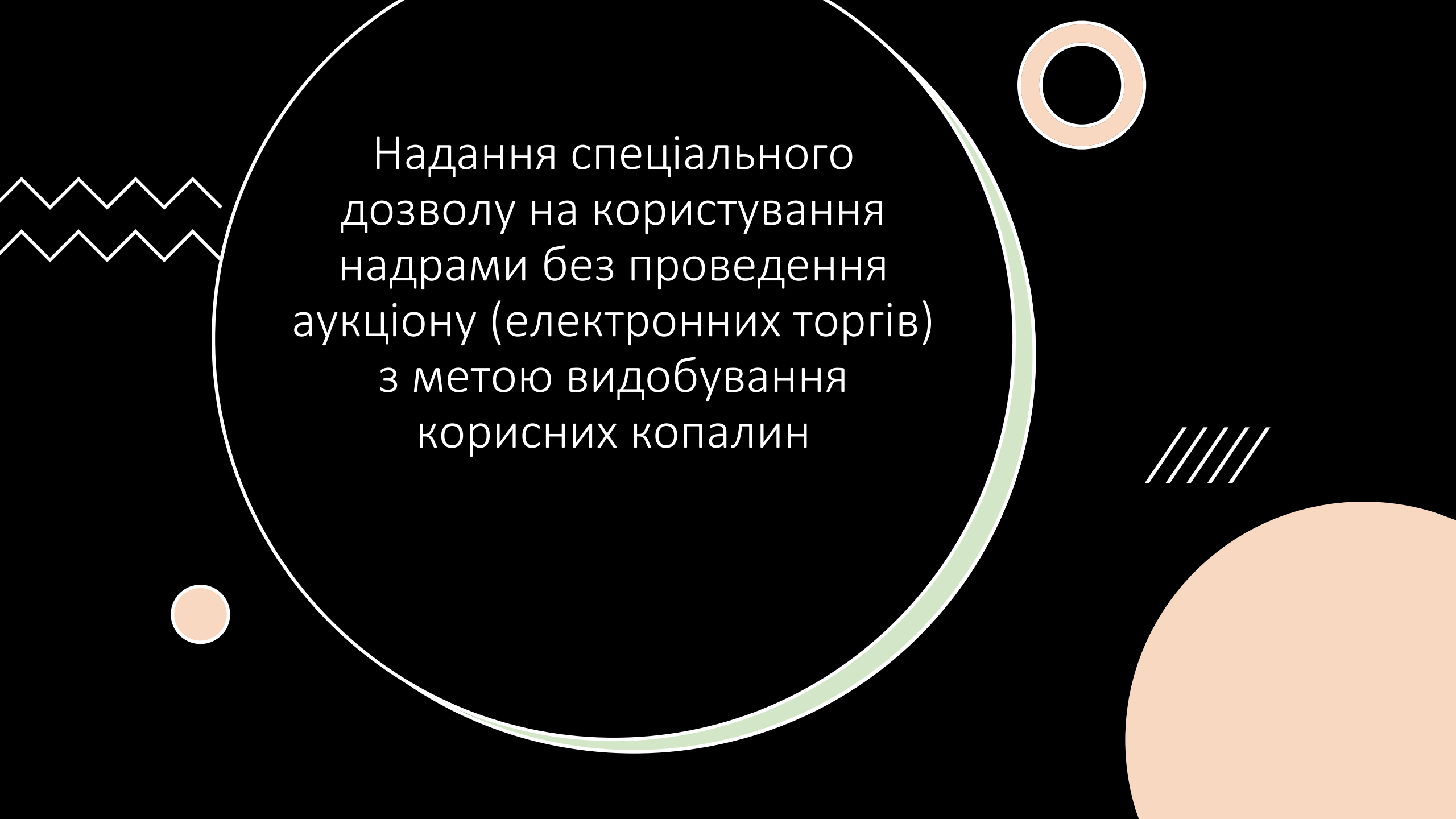
Скаргу може
подавати:
оскаржувач,
представник
оскаржувача

Нормативні документи, що регулюють надання послуги:

- [Кодекс України про надра глава 2Закон України "Про нафту і газ" статті 11-17](#)
- [Закон України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" стаття 4-1](#)
- [Закон України "Про угоди про розподіл продукції" стаття 4Постанова КМУ від 07.11.2018 №939 "Порядок розпорядження геологічною інформацією" пункти 9, 10](#)
- [Постанова КМУ від 15.10.2004 №1374 "Про затвердження Методики визначення початкової ціни продажу на аукціоні спеціального дозволу на право користування надрами"](#)
- [Постанова КМУ від 10.12.2008 №1075 "Про затвердження Методики визначення вартості геологічної інформації, отриманої за рахунок коштів державного бюджету"](#)
- [Постанова КМУ від 12.12.1994 №827 "Про затвердження переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення"](#)
- [Постанова КМУ від 18.04.2023 №353 "Про затвердження форм спеціального дозволу на користування надрами, граничних економічно обґрунтованих строків виконання робіт на ділянці надр \(з урахуванням геологічних особливостей\), основних видів робіт та форм заяв у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр" Строки, роботи, форми](#)
- [Наказ ЦОВВ від 28.03.2023 №176 "Про затвердження примірних угод про умови користування надрами" Примірні форми Угод про умови користування надрами](#)
- [Наказ ЦОВВ від 07.11.2023 №743 "Про внесення змін до деяких примірних угод про умови користування надрами" Примірні форми Угод про умови користування надрами](#)

The background is black and features several abstract elements: a large light green circle with a thin white outline on the left; a smaller orange circle with a white outline in the top right; a white zigzag line on the left; a small orange circle in the bottom left; a large orange circle in the bottom right; and a series of white diagonal lines on the right. The text is centered within the large green circle.

Надання спеціального
дозволу на користування
надрами без проведення
аукціону (електронних торгів)
з метою видобування
корисних копалин

Де отримати: Державна служба геології та надр України

Як замовити послугу: Подати заяву на отримання послуги заявник може особисто або через законного представника чи заповнивши заяву на отримання послуги онлайн на сайті: <https://nadra.gov.ua/>.

Хто може звернутися: фізична особа, юридична особа, фізична особа-підприємець

Документи, що необхідно надати для отримання послуги:

- Заява щодо надання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону
- Копія паспорта або іншого документа, що посвідчує особу, та реєстраційний номер облікової картки платника податків (фізичні особи, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті, - копія паспорта із серією, номером та відміткою) (У РАЗІ ЯКЩО ЗАЯВНИК Є ФІЗИЧНОЮ ОСОБОЮ ПІДПРИЄМЦЕМ)
- Актуальна на дату подання заяви інформація (дані), що дає змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, - прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дата народження, держава громадянства (підданства), а якщо кінцевий бенефіціарний власник є іноземцем і громадянином (підданим) декількох держав - усі держави його громадянства (підданства), серія (за наявності) та номер документа (документів), що посвідчує особу та підтверджує громадянство (підданство), зокрема, але не виключно, паспорта громадянина України для виїзду за кордон, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), характер та міра (рівень, ступінь, частка) бенефіціарного володіння (вигоди, інтересу, впливу) або обґрунтована причина його (їх) відсутності (У РАЗІ ЯКЩО ЗАЯВНИК Є ЮРИДИЧНОЮ ОСОБОЮ)
- Актуальна інформація (дані) щодо структури власності юридичної особи (У РАЗІ ЯКЩО ЗАЯВНИК Є ЮРИДИЧНОЮ ОСОБОЮ)
- Відомості щодо протоколів Державної комісії України по запасах корисних копалин про затвердження запасів корисної копалини (корисних копалин)
- Завірений заявником план підрахунку запасів корисної копалини на топографічній основі з нанесеними межами категорії запасів, контуром ділянки надр з географічними координатами її кутових точок (у системі WGS 84 з точністю не менше однієї десятої секунди (00,0"') та похибкою визначення менше 1 секунди), а для видобування підземних вод - з нанесеними водозабірними спорудами та їх географічними координатами, з лініями геологічних розрізів
- Пояснювальна записка за підписом заявника, що містить характеристику об'єкта (місцезнаходження, площа), обґрунтування необхідності користування надрами відповідно до виду користування надрами, підстави для отримання спеціального дозволу, інформація про стан геологічного вивчення, метод розробки та потужність підприємства
- Реєстраційні дані висновку про оцінку впливу на довкілля (реєстраційний номер справи, номер висновку, дата видачі та дата офіційного оприлюднення в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля), що визначає допустимість провадження планованої діяльності
- Ситуаційний план з нанесеними межами ділянки надр та географічними координатами її кутових точок (у системі WGS 84 з точністю не менше однієї десятої секунди (00,0"') та похибкою визначення менше 1 секунди) у масштабі, що дає змогу перевірити правильність визначення координат, а для геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, з подальшим видобуванням (промисловою розробкою) підземних вод - ситуаційний план з нанесеними водозабірними спорудами та їх географічними координатами
- Характерні геологічні розрізи з межами категорій запасів та умовними позначеннями
- Кадастрові номери земельних ділянок або кількох суміжних земельних ділянок, у межах яких розміщена ділянка надр, на яку надається спеціальний дозвіл на користування надрами (ДЛЯ ЗАЯВНИКІВ, ЩО ПОДАЮТЬ ЗАЯВУ НА ПІДСТАВІ ПУНКТУ 2 СТАТТІ 16-2 КОДЕКСУ УКРАЇНИ ПРО НАДРА)

Спеціальний дозвіл на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів) з метою геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промисловою розробкою родовищ) надається виключно на підставах, описаних частиною першою статті 162 Кодексу України про надра, а саме:

- видобування корисних копалин, якщо заявник на підставі спеціального дозволу на геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислову розробку, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промислову розробку родовищ) за власні кошти виконав геологічне вивчення ділянки надр, оцінку розвіданих запасів корисних копалин, апробацію прогнозних (перспективних) ресурсів корисних копалин, яка затверджена Державною комісією України по запасах корисних копалин, та подав документи для отримання спеціального дозволу на видобування корисних копалин на відповідній ділянці надр не більше двох років після закінчення строку дії відповідного спеціального дозволу на геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислову розробку, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промислову розробку родовищ) (ПУНКТ 1 частини першої статті 162 Кодексу України про надра);
- геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промислову розробку родовищ) місцевого значення, видобування корисних копалин місцевого значення - за умови що загальна площа ділянки надр, на яку надається спеціальний дозвіл на користування надрами, не перевищує 25 гектарів, а заявник є власником земельної ділянки (кількох суміжних земельних ділянок), у межах яких розміщена така ділянка надр (ПУНКТ 2 частини першої статті 162 Кодексу України про надра);

Спеціальний дозвіл на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів) з метою геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промисловою розробкою родовищ) надається виключно на підставах, описаних частиною першою статті 162 Кодексу України про надра, а саме:

- геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, з подальшим видобуванням підземних вод (крім мінеральних) для всіх потреб (крім виробництва фасованої питної води та (або) передачі її для фасування, та (або) для питного водопостачання), а також для видобування підземних вод (крім мінеральних) для всіх потреб (крім виробництва фасованої питної води та (або) передачі її для фасування, та (або) для питного водопостачання) - за умови що обсяг видобування підземних вод з водозаборів перевищує 300 метрів кубічних на добу (ПУНКТ 3 частини першої статті 162 Кодексу України про надра);
- геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, з подальшим видобуванням підземних вод (крім мінеральних) для питного водопостачання, видобування підземних вод (крім мінеральних), а також для питного водопостачання - незалежно від обсягу видобування (ПУНКТ 4 частини першої статті 162 Кодексу України про надра);
- геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, з подальшим видобуванням (промисловою розробкою) або видобування природних лікувальних ресурсів виключно для лікувальних цілей лікувально-профілактичними та санаторно-курортними закладами, які спеціалізуються на їх використанні і мають лікувальну інфраструктуру (ПУНКТ 5 частини першої статті 162 Кодексу України про надра);

Спеціальний дозвіл на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів) з метою геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промисловою розробкою родовищ) надається виключно на підставах, описаних частиною першою статті 162 Кодексу України про надра, а саме:

- виконання робіт (провадження діяльності), передбачених угодою про розподіл продукції (ПУНКТ 7 частини першої статті 162 Кодексу України про надра (У РАЗІ ЯКЩО ЦЕ ПЕРЕДБАЧЕНО УГОДОЮ ПРО РОЗПОДІЛ ПРОДУКЦІЇ, ПОПЕРЕДНЬО ЗАКЛЮЧЕНОЮ МІЖ СУБ'ЄКТОМ ГОСПОДАРЮВАННЯ ТА ДЕРЖАВОЮ УКРАЇНА ЗГІДНО З ЗАКОНОМ УКРАЇНИ "ПРО УГОДИ ПРО РОЗПОДІЛ ПРОДУКЦІЇ");
- оформлення на підставі пункту 11 частини першої статті 165 цього Кодексу окремого спеціального дозволу на користування надрами на виділену в результаті розподілу запасів (ресурсів) корисних копалин ділянку надр (ПУНКТ 8 частини першої статті 162 Кодексу України про надра (У РАЗІ, ЯКЩО РОЗПОДІЛ ЗАПАСІВ БУВ ВИКОНАНИЙ НА ПІДСТАВІ ВЖЕ НАДАНОГО, ДІЮЧОГО СПЕЦІАЛЬНОГО ДОЗВОЛУ НА КОРИСТУВАННЯ НАДРАМИ З МЕТОЮ "геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, корисних копалин з подальшим видобуванням корисних копалин (промисловою розробкою родовищ)").

Також, пунктом 5 Розділу X "Перехідні положення" Кодексу України про надра передбачено:

Власник спеціального дозволу на геологічне вивчення або геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислову розробку родовищ, та (або) спеціального дозволу на геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислову розробку родовищ, має право на надання спеціального дозволу на видобування корисних копалин (у тому числі нафти і газу) без проведення аукціону (електронних торгів), якщо він на підставі такого спеціального дозволу на користування надрами (крім наукових полігонів) за власні кошти виконав геологічне вивчення ділянки надр та оцінку запасів та ресурсів корисних копалин, яка затверджена Державною комісією України по запасах корисних копалин, та подав документи для отримання спеціального дозволу на видобування корисних копалин відповідної ділянки надр не пізніше трьох років після затвердження запасів корисних копалин.

Такий спеціальний дозвіл на видобування корисних копалин (у тому числі нафти і газу) видається в порядку, передбаченому статтями 162 і 163 цього Кодексу, та за умови сплати плати (збору), розмір якої становить 100 відсотків початкової ціни продажу відповідного спеціального дозволу на користування надрами на аукціоні (електронних торгах). Для отримання такого спеціального дозволу заявник подає заяву разом з документами, передбаченими частинами другою - п'ятою статті 162 Кодексу України про надра.

Результат та способи отримання результату

Залишення заяви без
розгляду.

Відмова в наданні
спеціального дозволу на
користування надрами

Надання спеціального
дозволу на користування
надрами

Отримати результати надання
послуги заявник може
особисто або через законного
представника, поштовим
відправленням на вказану при
поданні заяви адресу
(рекомендованим листом)
або електронною поштою чи
на сайті: <https://nadra.gov.ua/>.

В електронній формі

- За надання спеціального дозволу на користування надрами справляється відповідна плата (збір). Розмір плати (збору) за надання спеціального дозволу на користування надрами визначається за результатами аукціону (електронних торгів). У разі надання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів) справляється плата (збір) у розмірі 100 відсотків початкової ціни продажу відповідного спеціального дозволу на користування надрами на аукціоні (електронних торгах). Початкова ціна продажу на аукціоні (електронних торгах) спеціального дозволу на користування надрами визначається відповідно до методики, що затверджується Кабінетом Міністрів України (Методика визначення початкової ціни продажу на аукціоні (електронних торгах) спеціального дозволу на право користування надрами, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 15.10.2004 № 1374 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2020 № 915). За надання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів) з метою виконання угоди про розподіл продукції справляється плата (збір) у розмірі 1 відсоток початкової ціни продажу такого спеціального дозволу на користування надрами на аукціоні (електронних торгах).
- 80 днів (робочі)

Підстави для відмови у наданні послуги

- Виявлення у поданих документах недостовірних відомостей
- Відсутність у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про кінцевого бенефіціарного власника або інформації про його відсутність та/або наявність невідповідності відомостей про кінцевого бенефіціарного власника, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, інформації (даним), що дає змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, поданий заявником, а в разі зареєстрованого іноземного представництва - інформації про кінцевого бенефіціарного власника відповідно до Закону України "Про забезпечення прозорості у видобувних галузях"
- Наявність обмежень щодо можливості заявника набувати прав користування надрами, визначених частинами третьою - шостою статті 13 Кодексу України про надра (Користувачами надр не можуть бути: 1) юридичні особи, зареєстровані у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором; 2) юридичні особи, у яких: істотну участь має держава, визнана Верховною Радою України державою-агресором; істотну участь мають юридичні особи, зареєстровані у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором; істотну участь мають або є кінцевими бенефіціарними власниками фізичні особи - громадяни та (або) резиденти держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором. Положення цього пункту не застосовуються до юридичних осіб, акції яких допущені до торгів на іноземних фондових біржах згідно з переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України (крім юридичних осіб, які є резидентами держави-агресора); 3) фізичні особи - громадяни та (або) резиденти держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором)

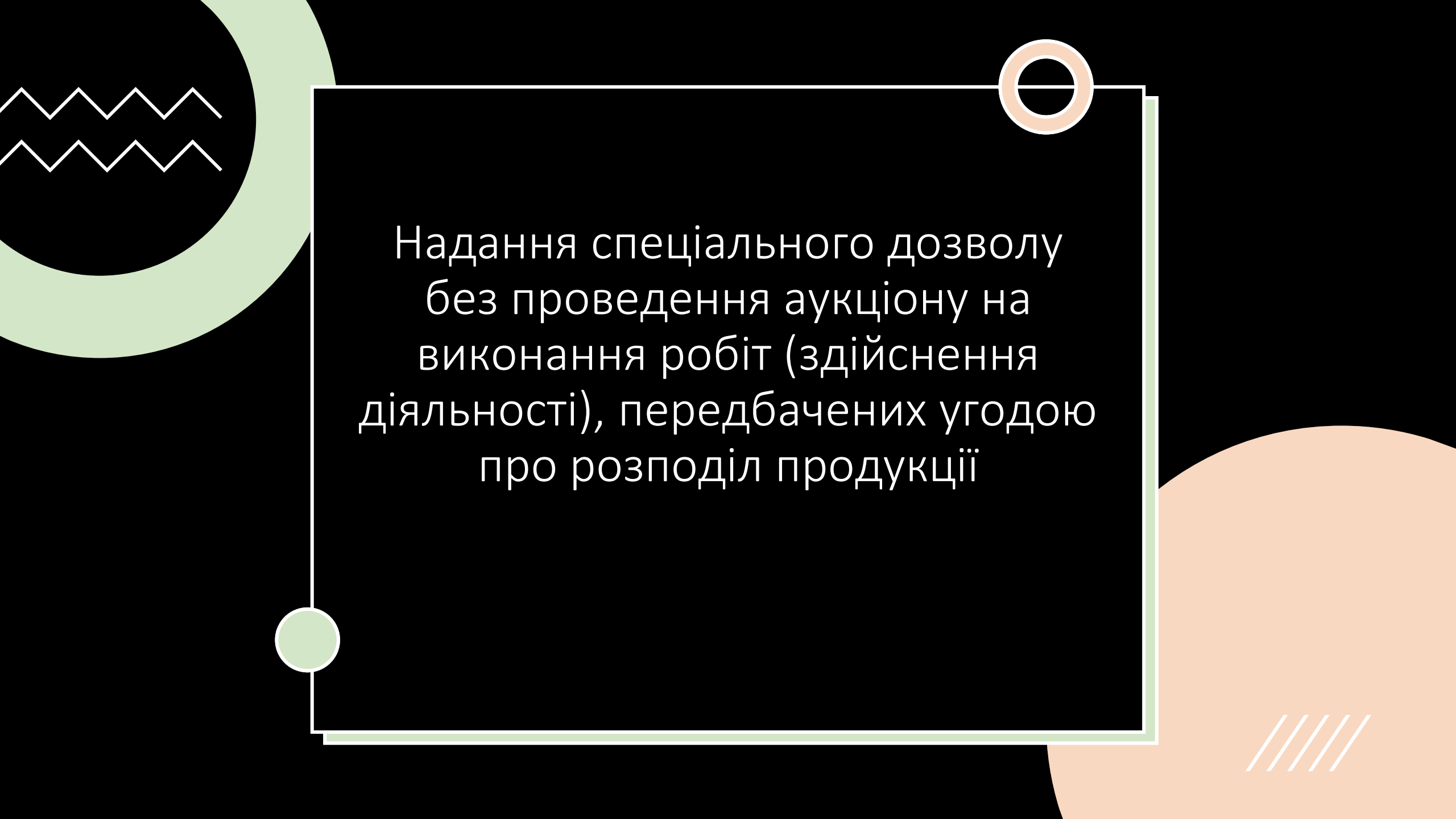
Скаргу може
подавати:
оскаржувач,
представник
оскаржувача

- Органи, до яких оскаржується: Державна служба геології та надр України та Окружний адміністративний суд

Нормативні документи, що регулюють надання послуги:

- [Кодекс Кодекс України про надра статті 16, 28, 34, 39](#)
- [Закон України "Про оцінку впливу на довкілля" стаття 11Закон України "Про угоди про розподіл продукції" стаття 17 розділу III](#)
- [Постанова КМУ від 10.12.2008 №1075 "Про затвердження Методики визначення вартості геологічної інформації, отриманої за рахунок коштів державного бюджету" Методика](#)
- [Постанова КМУ від 12.12.1994 №827 "Про затвердження переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення" Переліки](#)
- [Постанова КМУ від 07.11.2018 №939 "Порядок розпорядження геологічною інформацією" пункти 9, 10](#)
- [Постанова КМУ від 15.10.2004 №1374 Про затвердження Методики визначення початкової ціни продажу на аукціоні спеціального дозволу на право користування надрами" Методика](#)
- [Постанова КМУ від 12.12.1994 №827 "Про затвердження переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення" Переліки](#)
- [Постанова КМУ від 18.04.2023 №353 "Про затвердження форм спеціального дозволу на користування надрами, граничних економічно обґрунтованих строків виконання робіт на ділянці надр \(з урахуванням геологічних особливостей\), основних видів робіт та форм заяв у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр" Строки, роботи, форми](#)
- [Наказ ЦОВВ від 28.03.2023 №176 "Про затвердження примірних угод про умови користування надрами" Примірні форми Угод про умови користування надрами](#)

Надання спеціального дозволу
без проведення аукціону на
виконання робіт (здійснення
діяльності), передбачених угодою
про розподіл продукції

Для отримання спеціального дозволу на виконання робіт (здійснення діяльності), передбачених угодою про розподіл продукції заявник повинен звернутися до Держгеонадра із заявою та необхідними документами.

Де отримати: Державна служба геології та надр України

Як замовити послугу: Подати заяву на отримання послуги заявник може особисто або через законного представника чи заповнивши заяву на отримання послуги онлайн на сайті: <https://nadra.gov.ua/>.

Хто може звернутися: фізична особа, юридична особа, фізична особа-підприємець

Документи, що необхідно надати для отримання послуги:

- Заява щодо отримання спеціального дозволу на користування надрами
- Актуальна на дату подання заяви інформацію (дані), що дає змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, - прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дата народження, держава громадянства (підданства), а якщо кінцевий бенефіціарний власник є іноземцем і громадянином (підданим) декількох держав - усі держави його громадянства (підданства), серія (за наявності) та номер документа (документів), що посвідчує особу та підтверджує громадянство (підданство), зокрема, але не виключно, паспорта громадянина України для виїзду за кордон, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), характер та міра (рівень, ступінь, частка) бенефіціарного володіння (вигоди, інтересу, впливу) або обґрунтована причина його (їх) відсутності (ДЛЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ)
- Актуальна інформація (дані) щодо структури власності юридичної особи (ДЛЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ)
- Інші документи, передбачені Угодою про розподіл продукції
- Пояснювальна записка за підписом заявника, що містить характеристику об'єкта (місцезнаходження, площа), обґрунтування необхідності користування надрами відповідно до виду користування надрами, підстави для отримання спеціального дозволу

У випадку, надання спеціального дозволу на користування надрами на виконання угод про розподіл продукції, спеціальні дозволи на користування надрами надаються Держгеонадрами за поданням Міжвідомчої комісії з організації укладення та виконання угод про розподіл продукції на строк дії відповідної угоди про розподіл продукції на підставі укладеної Угоди про розподіл продукції.

Подання заяви разом з необхідними документами для отримання, продовження строку дії спеціального дозволу на користування надрами, внесення змін до нього, а також внесення змін до угоди про умови користування надрами здійснюються заявником в електронній формі через електронний кабінет надрокористувача на Державному геологічному веб-порталі, формування та ведення якого забезпечує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр.

Дозвільний орган протягом п'яти робочих днів з дня одержання заяви про отримання спеціального дозволу на користування надрами, продовження строку дії, внесення змін до спеціального дозволу на користування надрами встановлює наявність або відсутність підстав для залишення такої заяви без розгляду і в разі їх наявності приймає відповідне рішення.

Підстави для відмови у наданні послуги

1) подання не в повному обсязі документів, що додаються до заяви, відповідно до цього Кодексу;

2) підписання заяви або хоча б одного з документів, що додаються до заяви особою, яка не має на це повноважень;

3) оформлення заяви або хоча б одного з документів, що додаються до заяви, із порушенням вимог цього Кодексу, не за встановленою формою, незазначення у таких документах даних, які обов'язково вносяться до них згідно з цим Кодексом;

4) подання заяви з порушенням строків, передбачених цим Кодексом;

5) звернення заявника про залишення заяви без розгляду.

Рішення про залишення заяви про отримання спеціального дозволу на користування надрами, продовження строку дії, внесення змін до спеціального розгляду на користування надрами без розгляду набирає чинності з дня його прийняття, а інформація про таке рішення підлягає обов'язковому оприлюдненню на Державному геологічному веб-порталі та направляється заявнику через електронний кабінет надрокористувача наступного робочого дня після його прийняття. Рішення про залишення заяви без розгляду має містити обґрунтовані пояснення підстави залишення заяви без розгляду, конкретні факти на підтвердження наявності такої підстави, а також пропозиції щодо усунення виявлених недоліків.

Якщо дозвільний орган не надіслав заявнику рішення про залишення заяви без розгляду у строк, передбачений частиною чотирнадцятою цієї статті, вважається, що дозвільний орган прийняв заяву, підстав для її повернення без розгляду немає.

Після усунення причин, що стали підставою для прийняття рішення про залишення заяви без розгляду, заявник протягом 20 робочих днів з дня, наступного після прийняття такого рішення, може повторно подати відповідну заяву.

У разі повторного подання до дозвільного органу заяви про отримання спеціального дозволу на користування надрами, продовження строку дії, внесення змін до спеціального дозволу на користування надрами до заяви додаються лише ті документи, неподання або недоліки яких стали підставою для прийняття рішення про залишення заяви без розгляду, за умови що попередньо подані документи на момент повторного подання заяви є актуальними.

Невід'ємною частиною спеціального дозволу на користування надрами є угода про умови користування надрами, що укладається між відповідним дозвільним органом та надрокористувачем протягом 30 календарних днів з дня прийняття відповідним дозвільним органом рішення про надання спеціального дозволу на користування надрами.

У разі надання спеціального дозволу на користування надрами, продовження строку його дії, внесення змін до нього відповідні відомості підлягають внесенню до Державного реєстру спеціальних дозволів на користування надрами не пізніше п'яти робочих днів після підписання заявником відповідної угоди про умови користування надрами та за умови сплати ним плати (збору), якщо таку плату (збір) встановлено статтями 28, 34 або статтею 39 цього Кодексу.

Спеціальний дозвіл на користування надрами надається у формі витягу із Державного реєстру спеціальних дозволів на користування надрами в електронній формі.

До створення та забезпечення належного функціонування єдиної державної електронної геоінформаційної системи користування надрами в частині державного реєстру спеціальних дозволів на користування надрами усі положення Кодексу України про надра та прийнятих відповідно до нього нормативно-правових актів у частині включення до державного реєстру спеціальних дозволів на користування надрами інформації щодо спеціальних дозволів на користування надрами, продовження строку їх дії, внесення до них змін (у тому числі до угоди про умови користування надрами) реалізуються шляхом оприлюднення відповідної інформації на офіційному веб-сайті відповідного дозвільного органу. Опублікований на офіційному веб-сайті спеціальний дозвіл на користування надрами є дійсним. Спеціальний дозвіл на користування надрами у формі витягу у паперовій формі не є обов'язковим та надається протягом п'яти робочих днів з дня подання до відповідного дозвільного органу надрокористувачем заяви довільної форми.

Результат та способи отримання результату

Залишення заяви без розгляду.

Відмова в наданні спеціального дозволу на користування надрами

Надання спеціального дозволу на користування надрами

Отримати результати надання послуги заявник може особисто або через законного представника, поштовим відправленням на вказану при поданні заяви адресу (рекомендованим листом) або електронною поштою чи на сайті: <https://nadra.gov.ua/>.

В електронній формі

- За надання спеціального дозволу на користування надрами справляється відповідна плата (збір). Розмір плати (збору) за надання спеціального дозволу на користування надрами визначається за результатами аукціону (електронних торгів). У разі надання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів) справляється плата (збір) у розмірі 100 відсотків початкової ціни продажу відповідного спеціального дозволу на користування надрами на аукціоні (електронних торгах). Початкова ціна продажу на аукціоні (електронних торгах) спеціального дозволу на користування надрами визначається відповідно до методики, що затверджується Кабінетом Міністрів України (Методика визначення початкової ціни продажу на аукціоні (електронних торгах) спеціального дозволу на право користування надрами, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 15.10.2004 № 1374 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2020 № 915). За надання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів) з метою виконання угоди про розподіл продукції справляється плата (збір) у розмірі 1 відсоток початкової ціни продажу такого спеціального дозволу на користування надрами на аукціоні (електронних торгах).
- 80 днів (робочі)

Підстави для відмови у наданні послуги

- Наявність обмежень щодо можливості заявника набувати прав користування надрами, визначених частинами третьою - шостою статті 13 цього Кодексу (користувачами надр не можуть бути: 1) юридичні особи, зареєстровані у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором; 2) юридичні особи, у яких: істотну участь має держава, визнана Верховною Радою України державою-агресором; істотну участь мають юридичні особи, зареєстровані у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором; істотну участь мають або є кінцевими бенефіціарними власниками фізичні особи - громадяни та (або) резиденти держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором. Положення цього пункту не застосовуються до юридичних осіб, акції яких допущені до торгів на іноземних фондових біржах згідно з переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України (крім юридичних осіб, які є резидентами держави-агресора); 3) фізичні особи - громадяни та (або) резиденти держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором.
- Виявлення у поданих документах недостовірних відомостей.
- Відсутність у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про кінцевого бенефіціарного власника або інформації про його відсутність та/або наявність невідповідності відомостей про кінцевого бенефіціарного власника, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, інформації (даним), що дає змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, поданій заявником, а в разі зареєстрованого іноземного представництва - інформації про кінцевого бенефіціарного власника відповідно до Закону України "Про забезпечення прозорості у видобувних галузях".

Органи, до яких оскаржується: Окружний
адміністративний суд

Скаргу може подавати:
оскаржувач, представник
оскаржувача

На яких умовах здійснюється надання надр у користування на виконання угод про розподіл продукції?

- Погодження надання надр у користування на виконання угод про розподіл продукції здійснюється у порядку та на умовах, визначених Законом України “Про угоди про розподіл продукції” і відповідними угодами про розподіл продукції.

Нормативні документи, що регулюють надання послуги:

Кодекс "Кодекс
України про надра"
статті 16, 28, 34, 39

Закон України "Про
угоди про розподіл
продукції" Стаття
17

Закон України "Про
нафту і газ" статті
11-17

10. Розробка паспорта на свердловину. Відновлення паспорта на артезіанську свердловину. Супровід будівництва артсвердловин від проекту до отримання дозволу на спеціальне водокористування. Організація складання паспортів артезіанських свердловин.

Про затвердження форми паспорта
артезіанської свердловини
Мінприроди України, Мінрегіон
України; Наказ, Форма, Паспорт від
06.04.2016 № 145/84

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0642-16#Text>

Навіщо потрібен паспорт свердловини?

Паспорт свердловини є документом, на якому ґрунтується правомірність експлуатації свердловини і видається виключного компанією, яка виконувала бурові роботи. Разом із паспортом, замовник отримує акт прийому-передачі виконаних робіт.

В першу чергу, свердловина вноситься в облік Державного водного реєстру з присвоєним кадастровим номером.

Попри те, що паспорт об'єкта природокористування не має чіткого загальноприйнятого вигляду, у ньому обов'язково вказуються всі характеристики та особливості свердловини.

Згідно з інформацією, що міститься в паспорті, проводиться монтаж насосів, автоматики та іншого устаткування. У подальшому на нього спираються будь-які профілактичні і ремонтні роботи.

Паспорт також є обов'язковим документом у випадку, якщо виникне потреба продажу ділянки, на якій розташована свердловина.

- Свердловина без технічного паспорта вважається неіснуючою, а її експлуатація являється неправомірною та протизаконною.

Як об'єкт
природокористування,
кожна свердловина
повинна бути
зареєстрована та
поставлена на облік.

- Реєстрація паспортів здійснюється Держгеонадрами шляхом ведення Державного реєстру артезіанських свердловин на підставі Порядку державного обліку артезіанських свердловин, облаштування їх засобами вимірювання об'єму видобутих підземних вод, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 08.10.12 № 963 (Порядок № 963).
- Дані державного обліку артезіанських свердловин включаються до державного водного кадастру.

У паспорті зазначаються такі дані:

Власник свердловини (фізична або юридична особа);

Точні координати розташування об'єкта;

Дані про проведену геологорозвідку;

Опис пройдених ґрунтових порід;

Глибина водоносного горизонту;

Глибина свердловини;

Детальний опис конструкції свердловини;

Інформація про встановлене обладнання (якщо є);

Рекомендації щодо обладнання, яке необхідне для експлуатації;

Статичний та динамічний рівень води;

Дані аналізу про склад води з готового об'єкту;

Рекомендації щодо параметрів санітарно-охоронної зони.

Як легалізувати артезіанську свердловину для технічного водокористування, якщо втрачено паспорт та проектну документацію (2025 р.)?

відсутність паспорта та проектної документації на артезіанську свердловину не є підставою для її автоматичної ліквідації, але потребує відновлення документів;

механізм легалізації передбачає обстеження свердловини, виготовлення нового паспорта, реєстрацію в кадастрі та отримання дозволу на спецводокористування;

у воєнних умовах можливе застосування спрощеної процедури за наявності акту втрати архівів та технічного звіту.

Використання води з артезіанської свердловини для технічних цілей підпадає під вимоги Водного кодексу України та Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», навіть якщо така вода не використовується для пиття. Якщо підприємство втратило паспорт свердловини та проектну документацію (наприклад, через воєнні дії), воно може скористатися механізмами відновлення документів та легалізації водокористування.

Як діяти у випадку втрати паспорта та проєкту?

- **Крок 1. Обстеження свердловини**
  - Залучити організацію, яка має ліцензію на проведення гідрогеологічних робіт.
  - Провести вимір глибини, діаметру, технічного стану, водоносного горизонту, дебіту.
  - Результати оформлюються Актом обстеження та новим паспортом свердловини (відповідно до форми, затвердженої Держгеонадрами).
- Приклад:
  - Підприємство в Харківській області втратило архів після обстрілу. Було замовлено обстеження свердловини у ліцензованій організації, на підставі якого виготовили новий паспорт і технічний звіт.

Як діяти у випадку втрати паспорта та проєкту?

- **Крок 2.**
Встановлення
правового статусу
водокористування
- Якщо дозвіл на
спецводокористуванн
я відсутній або
втратив чинність —
подати заяву до
територіального
органу
Держводагентства
про отримання
нового дозволу.

- До пакета документів додати:
  - новий паспорт
свердловини;
  - ситуаційний
план ділянки;
  - розрахунок
лімітів
водокористува
ння;
  - обґрунтування
використання
води для
технічних
потреб.

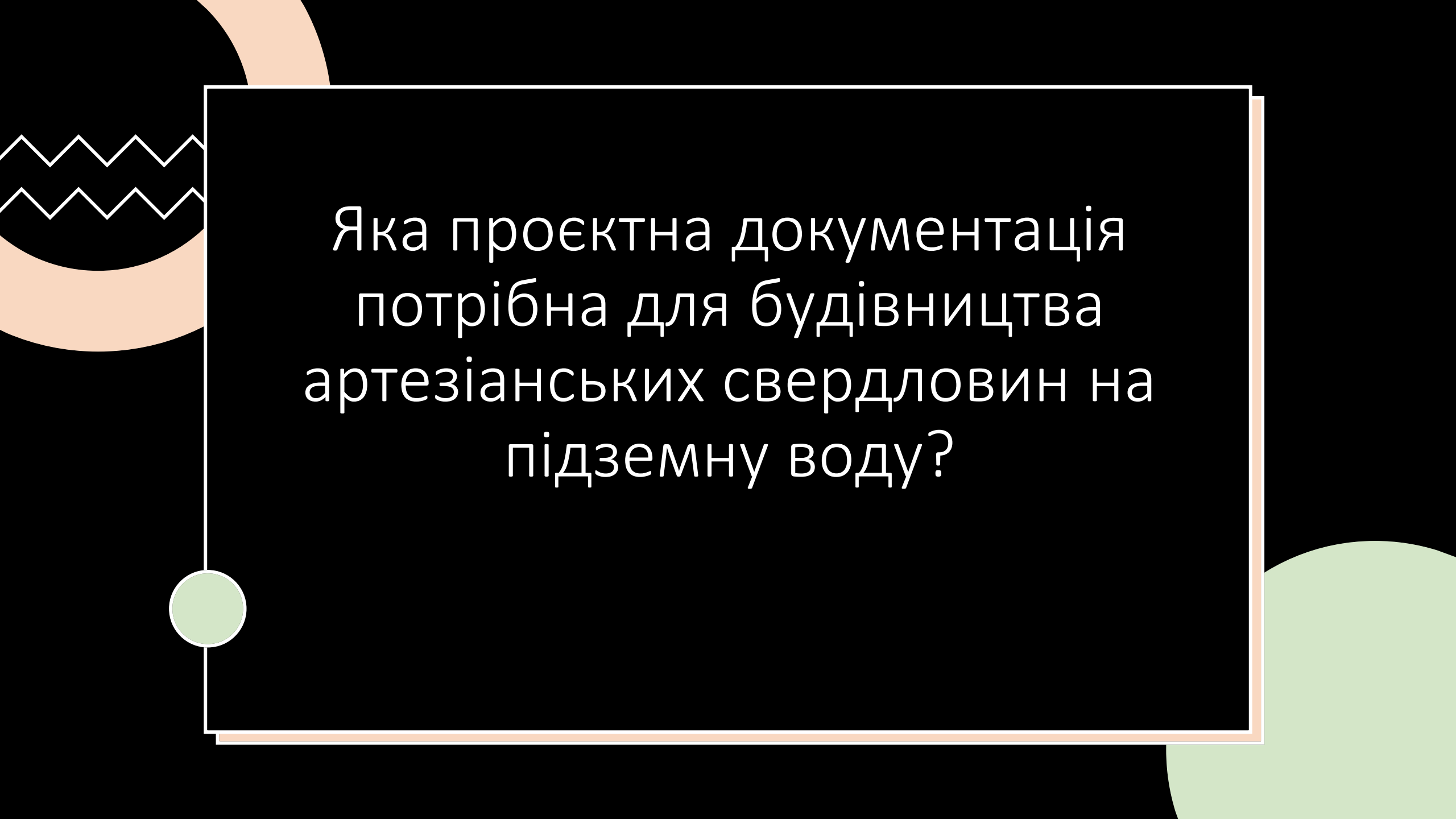
Крок 3. Механізм легалізації

- Згідно з ст. 15 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» та роз'яснень Держводагентства (2023–2024), підприємства, які використовують свердловини без документів через воєнні втрати, можуть:
    - провести інвентаризацію об'єкта;
    - оформити новий паспорт свердловини;
    - зареєструвати її у Державному водному кадастрі;
    - отримати дозвіл на спецводокористування.
  - У деяких регіонах діє спрощений порядок погодження без подання старих проєктних матеріалів, якщо є акт технічного обстеження та підтвердження втрати архівів через бойові дії (лист ОВА або акт комісії з ТЕБ та НС).
-
- **Приклад:**
  - Підприємство в Миколаївській області мало технічну свердловину, але документи згоріли. Воно оформило акт втрати документації (підписаний місцевою адміністрацією та комісією з ТЕБ та НС) і на підставі нового технічного звіту отримало дозвіл на спецводокористування за спрощеною процедурою.

Чи можна використовувати воду до оформлення документів?

- Формально — ні, бо це буде вважатися порушенням ст. 44 Водного кодексу.
- На практиці, під час воєнного стану Держекоінспекція та Держводагентство у деяких випадках не застосовують санкцій, якщо підприємство подало офіційну заяву про оформлення документів і веде облік водозабору.
- Рекомендовано одразу розпочати процедуру відновлення документів та повідомити органи влади про причину відсутності паспорта/проєкту.

Яка проєктна документація
потрібна для будівництва
артезіанських свердловин на
підземну воду?

Під час планованої діяльності з видобування підземних вод та виготовленні проєктної документації слід ретельно прописувати потреби, для яких має здійснюватися видобування підземних вод.

- **Спеціальне водокористування** відповідно до ст. 48 Водного кодексу України **здійснюється насамперед для задоволення:** питних потреб населення, а також для господарсько-побутових, сільськогосподарських, рибогосподарських (зокрема, для цілей аквакультури) та інших громадських потреб.

У наказі Мінприроди «Про затвердження форми дозволу на спеціальне водокористування та форми нормативного розрахунку водокористування і водовідведення» від 23 червня 2017 року № 234 використання води рекомендується прописувати для таких потреб у м3/добу та тис. м3/рік:

- з підземних джерел:
  - на питні і санітарно-гігієнічні потреби;
  - на виробничі потреби;
  - на інші потреби (перелічити).

Таке визначення
потреб необхідно,
зокрема, з метою
оподаткування/неопо-
даткування рентною
платою за спеціальне
використання води.

- Згідно зі ст. 255.2 ПКУ не є платниками рентної плати за спеціальне використання води водокористувачі, які використовують воду лише для задоволення питних і санітарно-гігієнічних потреб населення (сукупності людей, які перебувають на даній території в той чи інший період, незалежно від характеру та тривалості проживання, в межах їх житлового фонду та присадибних ділянок), у тому числі для задоволення тільки власних питних і санітарно-гігієнічних потреб юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та платників єдиного податку.

Проектна документація на будівництво водозабору підземних вод розробляється в установленому законодавством порядку з урахуванням вимог містобудівної документації та вихідних даних і дотриманням вимог законодавства, будівельних норм та правил, й затверджується замовником (сільгосппідприємством).

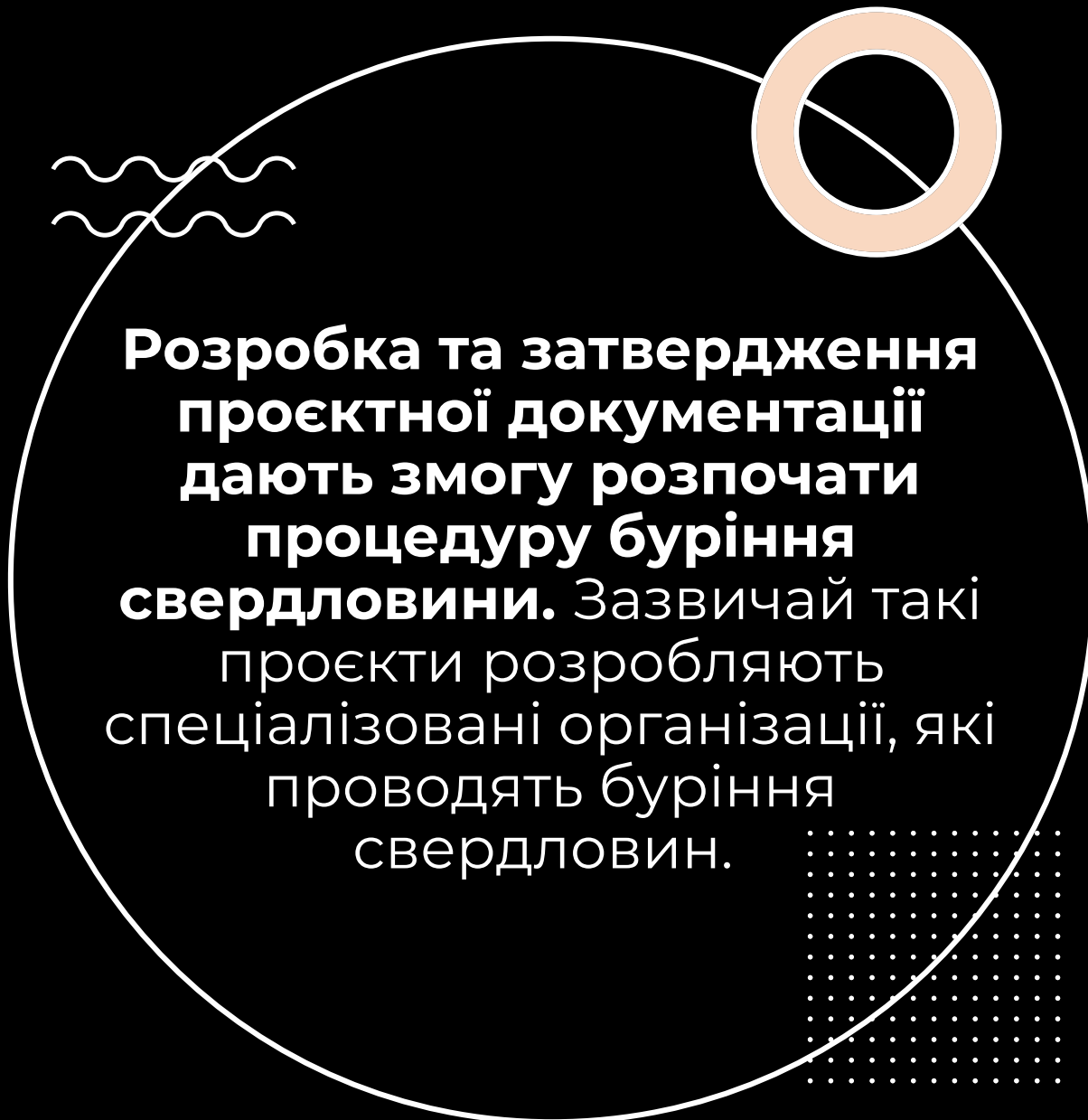
Також Водним
кодексом
України,
зокрема
статтею 106,
визначено
**ВИМОГИ ЩОДО
розроблення
проектної
документації:**

Спеціальні роботи зі спорудження експлуатаційних свердловин на воду здійснюються згідно з проектно-кошторисною документацією організаціями, які мають відповідні дозволи на виконання таких робіт.

Зазначена документація погоджується у порядку, встановленому [Законом України](#) «Про регулювання містобудівної діяльності».

Проектом буріння свердловини визначаються геолого-гідрогелогічні умови ділянки, зони санітарної охорони, місцезнаходження свердловини, її конструкція та продуктивність, вибір способу буріння, типу фільтра тощо.

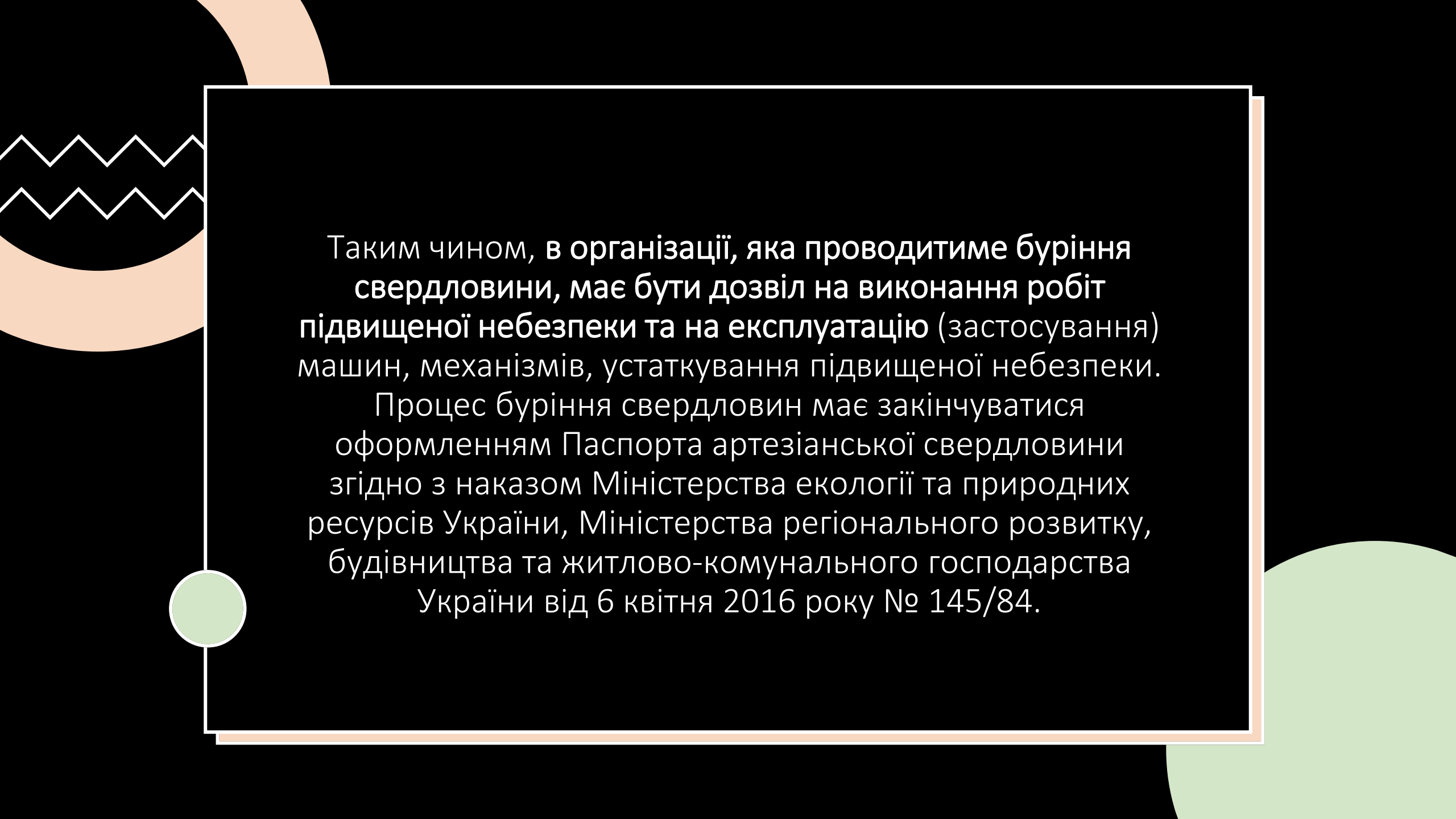
**Розробка та затвердження
проектної документації
дають змогу розпочати
процедуру буріння
свердловини.** Зазвичай такі
проекти розробляють
спеціалізовані організації, які
проводять буріння
свердловин.

- Дозвіл на виконання робіт із буріння свердловини відповідно до ст. 37 ЗУ «Про регулювання містобудівної діяльності» видається органами державного архітектурно-будівельного контролю безплатно протягом десяти робочих днів з дня реєстрації заяви.

Буріння свердловин з метою водопостачання здійснюється за умови забезпечення у повному обсязі з дотриманням екологічних умов, передбачених у висновку з оцінки впливу на довкілля (у разі якщо така діяльність підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до [Закону України](#) «Про оцінку впливу на довкілля»).

- **Важливо!**
- Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 року № 1107 буріння, експлуатація та капітальний ремонт свердловин під час геологічного вивчення і розробки родовищ корисних копалин належать до робіт підвищеної небезпеки.

Таким чином, в організації, яка проводитиме буріння свердловини, має бути дозвіл на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки.

Процес буріння свердловин має закінчуватися оформленням Паспорта артезіанської свердловини згідно з наказом Міністерства екології та природних ресурсів України, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 6 квітня 2016 року № 145/84.

Питання для самоконтролю

- **1. Дозвіл на спеціальне водокористування**

- Що таке спеціальне водокористування?
- Які види водокористування належать до спеціального?
- Які суб'єкти господарювання зобов'язані отримувати дозвіл?
- Який орган видає дозвіл на спеціальне водокористування?
- Які документи подаються для отримання дозволу?
- Які строки дії дозволу?
- У яких випадках необхідне переоформлення дозволу?
- Яка відповідальність за водокористування без дозволу?
-

- **2. Нормативний розрахунок водокористування та водовідведення**

- Що таке нормативний розрахунок водокористування?
- З якою метою проводиться обґрунтування потреби у воді?
- Які вихідні дані використовують для розрахунків?
- Які методики застосовуються при визначенні обсягів водоспоживання?
- Як визначаються обсяги водовідведення?
- Які фактори впливають на формування водогосподарського балансу підприємства?
-

- **3. Індивідуальні поточні норми водоспоживання та водовідведення**

- Що таке індивідуальні технологічні норми водоспоживання?
- Чим відрізняються технологічні та балансові норми?
- У яких випадках розробляються індивідуальні норми?
- Які етапи їх розробки?
- Як здійснюється погодження та затвердження норм?
- Як часто вони переглядаються?
-

- **4. Гранично допустимі скиди (ГДС)**

- Що таке гранично допустимий скид (ГДС)?
- Коли необхідно розробляти проєкт ГДС?
- Які забруднюючі речовини нормуються у складі зворотних вод?
- Які вихідні дані потрібні для розрахунку ГДС?
- Які методи розрахунку застосовуються?
- Як враховується асимілююча здатність водного об'єкта?
- Який порядок погодження та затвердження ГДС?
- Яка відповідальність за перевищення встановлених ГДС?

- **5. Ліцензія на централізоване водопостачання та водовідведення**

- Які види діяльності підлягають ліцензуванню?
- Який орган видає ліцензію?
- Які вимоги висуваються до ліцензіатів?
- Які документи подаються для отримання ліцензії?
- Які підстави для анулювання ліцензії?
-

- **6. Електронні сервіси у сфері водокористування**

- Які послуги надає портал електронних послуг Державного агентства водних ресурсів України?
- Які документи можна подати через портал онлайн?
- Які переваги електронного документообігу?
- Що таке державний облік водокористування?
- Хто подає звітність за формою державного обліку?
- Які показники відображаються у звітності?
-

- **7. Користування надрами**

- Що таке користування надрами?
- Які види користування надрами існують?
- Який орган видає дозвіл на користування надрами?
- Які документи необхідні для отримання дозволу?
- Які строки дії спеціального дозволу?
-

- **8. Паспорт свердловини та артезіанські свердловини**

- Що таке паспорт на свердловину та його призначення?
- Яка інформація міститься у паспорті?
- У яких випадках здійснюється відновлення паспорта?
- Який порядок оформлення паспорта на артезіанську свердловину?
- Хто здійснює організацію складання паспортів?
- Які етапи супроводу будівництва артезіанської свердловини?
- Які документи необхідні від проєктування до введення в експлуатацію?
- Як пов'язане отримання дозволу на спецводокористування з експлуатацією свердловини?

Дякую за увагу!

Ek_glo@ztu.edu.ua

Державний університет «Житомирська політехніка»